

Magyarország régióinak földrajza

Nyugat-Dunántúl

Összeállította:

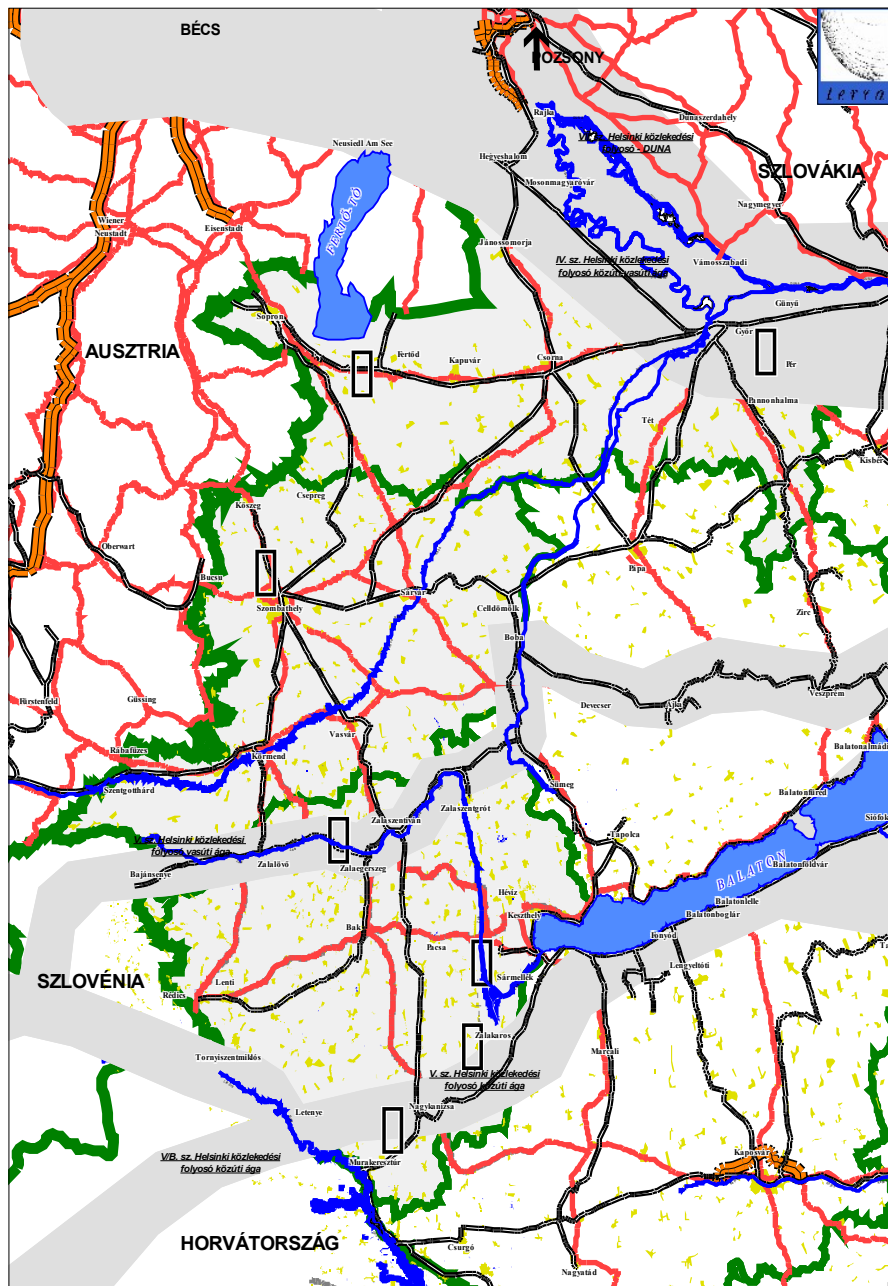
Dr. Szabó Géza tszv. egyetemi docens

A régió felépítése

- Régiótérkép

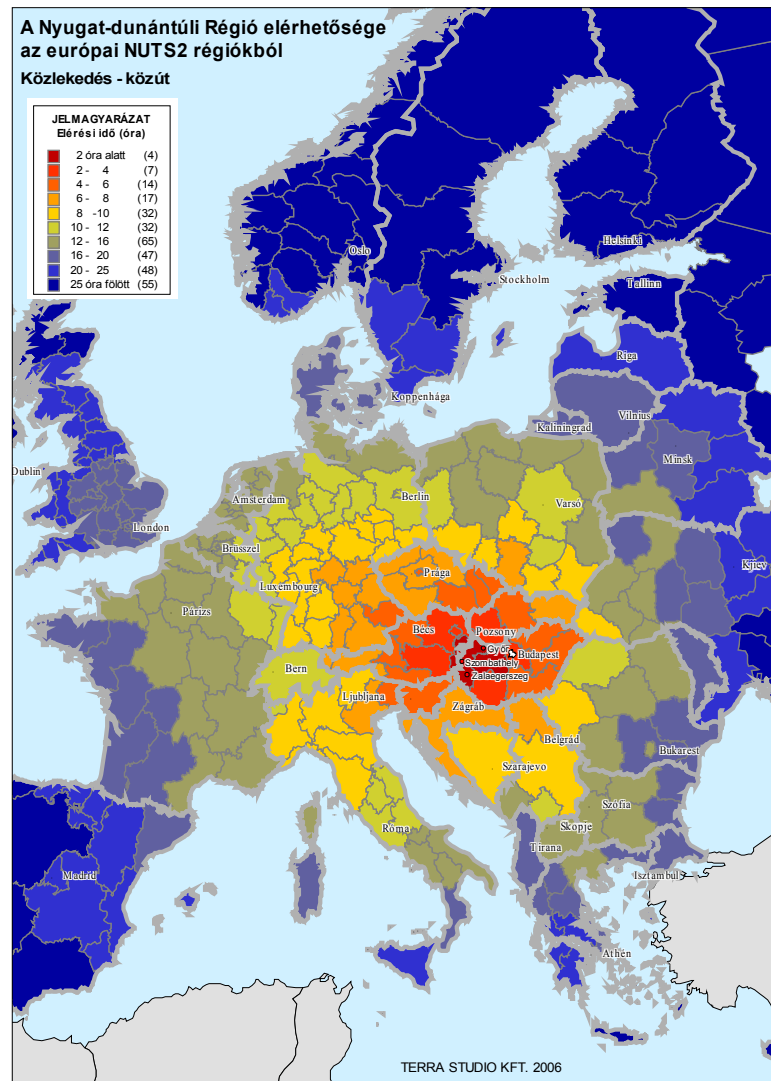
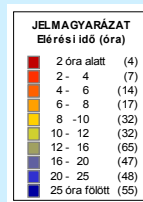

Régiótérkép

A Nyugat-dunántúli Régió elérhetősége az európai NUTS2 régiókból

Közlekedés - közút

TERRA STUDIO KFT. 2006

A régió felépítése I. Természeti adottságok 1.

- Tájbeosztás

- Kisalföld:

- Győri-medence
 - Marcal-medence északi része

- Nyugat-magyarországi-peremvidék:

- Alpokalja
 - Vas-Soproni-síkság
 - Kemeneshát

- Dunántúli-középhegység:

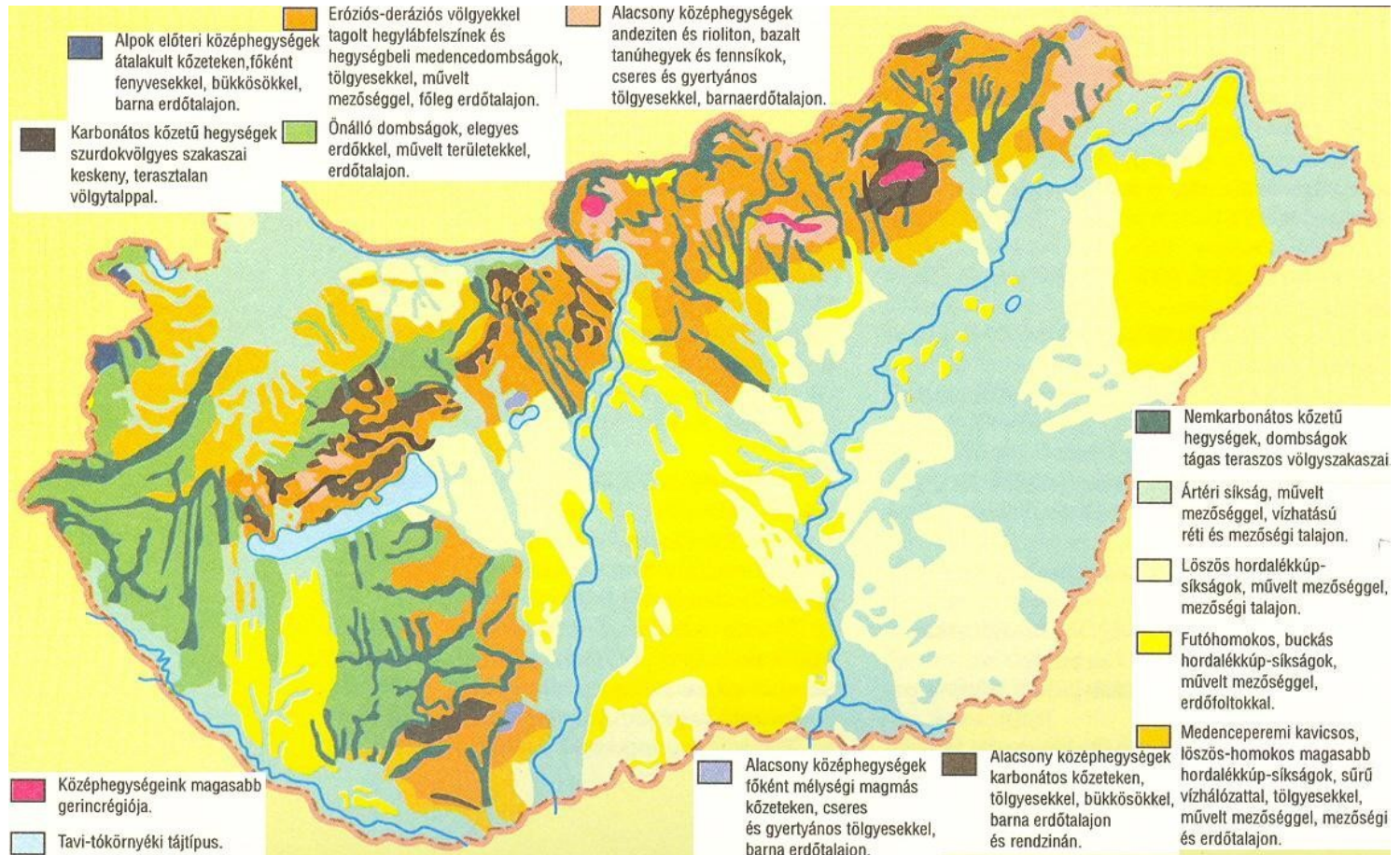
- Keszthelyi-hegység
 - Zalai-dombvidék

Természetföldrajzi nagy- és középtájak

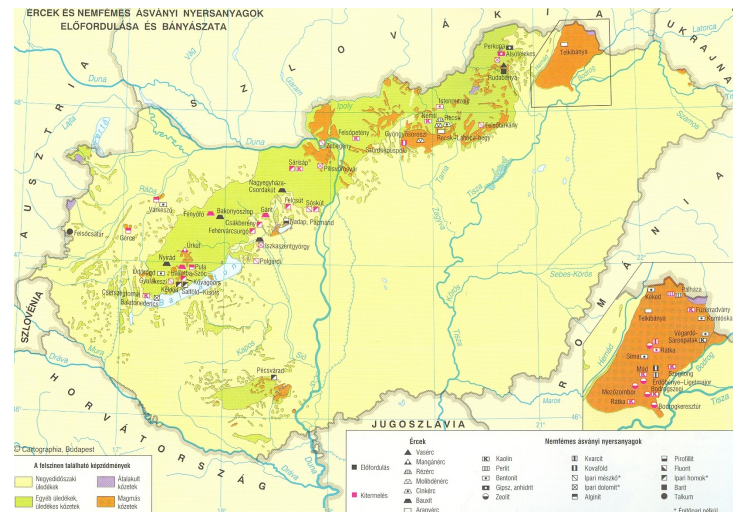
A régió felépítése I. Természeti adottságok 1.

- Tájtípusok:

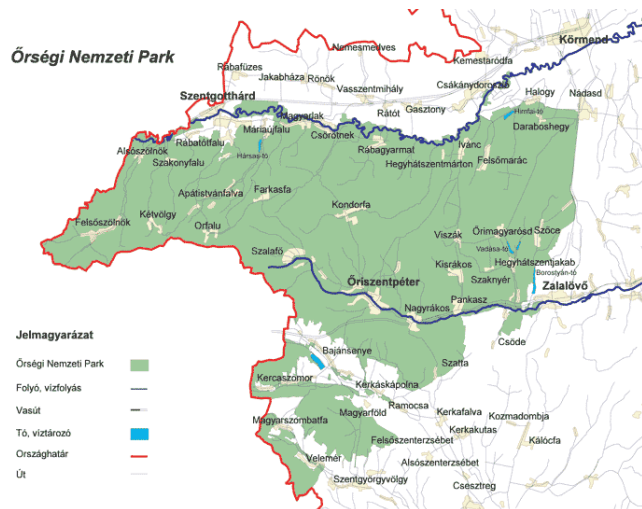
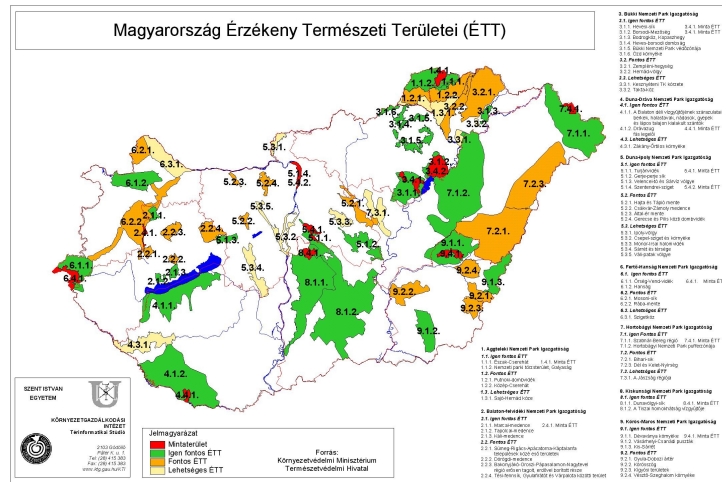
A régió felépítése I. Természeti adottságok 2.

- Ásványkincsek:
 - Energiahordozók
 - Érces és nemfémes ásványi nyersanyagok

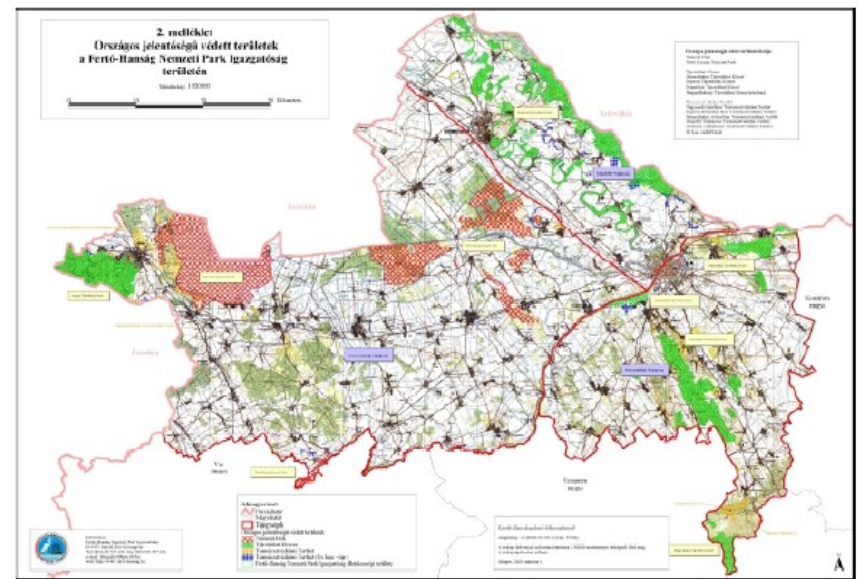

- [illegible]

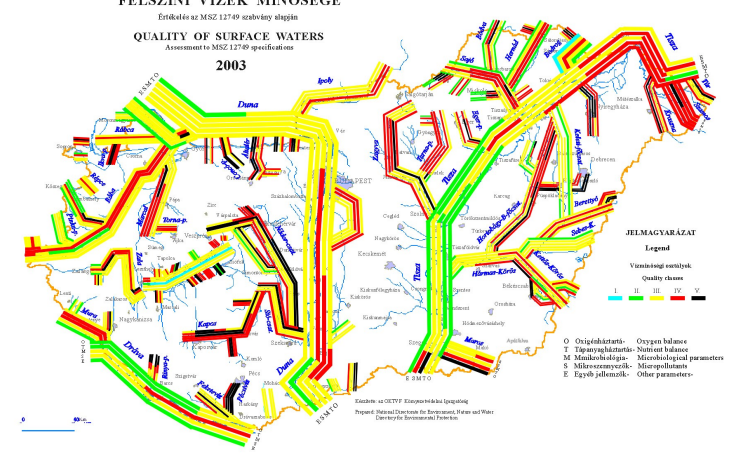
A régió felépítése I. Természeti adottságok 3.

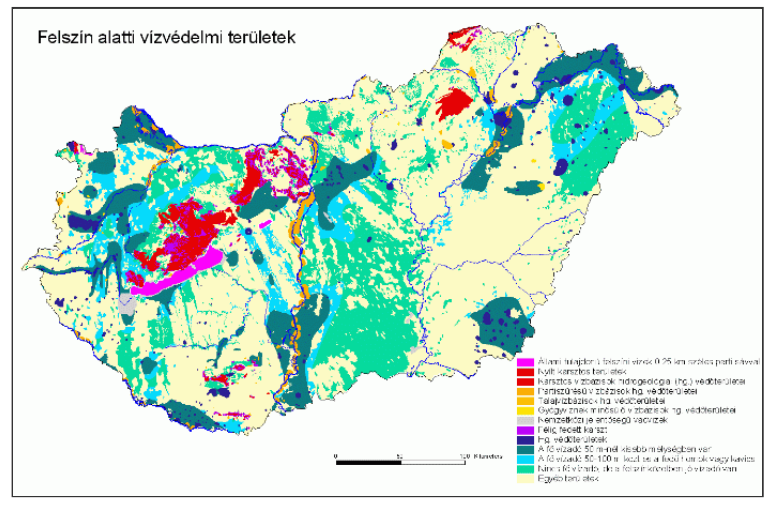
- Környezeti állapot:
 - Érzékeny természeti területek
 - Természetvédelmi oltalom alatt álló területek a régióban

FELSZÍNI VIZEK MINŐSÉGE

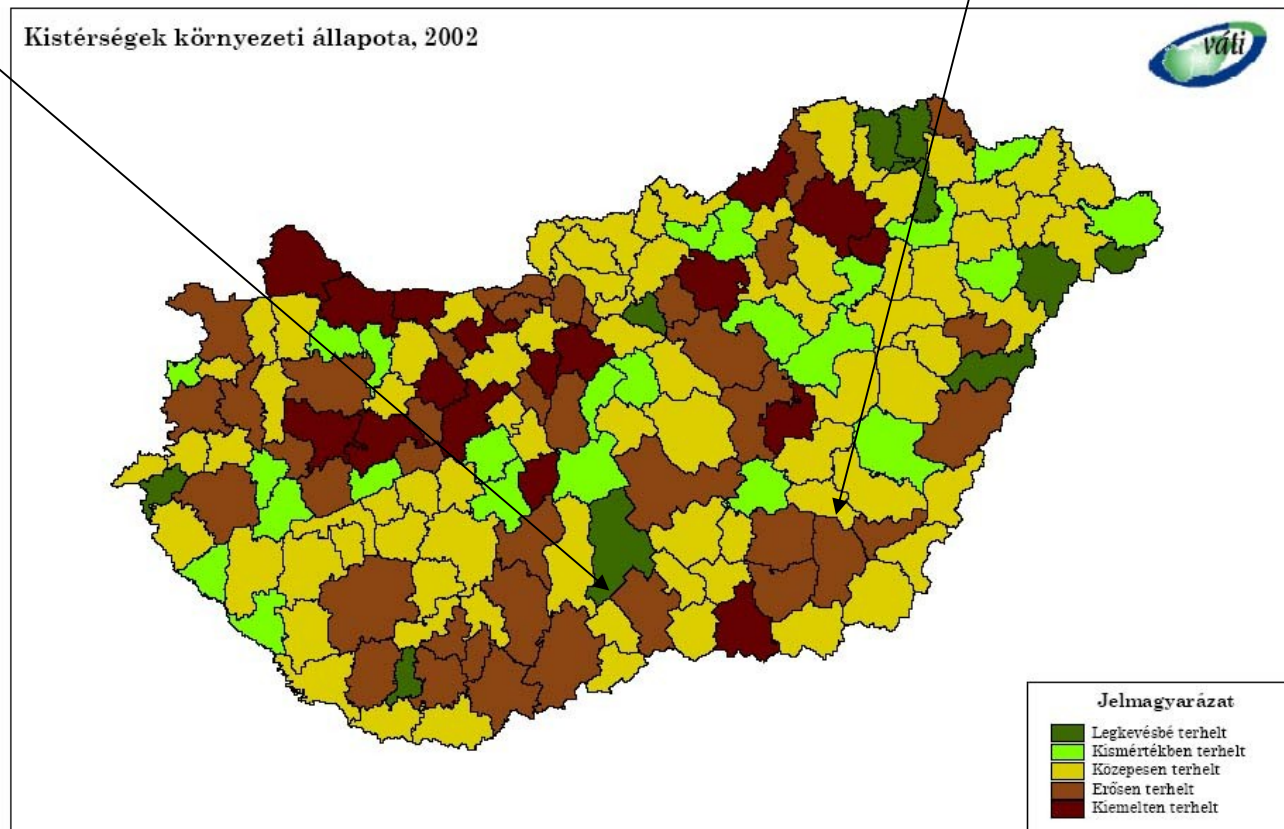

- Környezeti
állapot:
 - Felszíni vizek
minősége
 - Felszín alatti
vizek
vízminősége

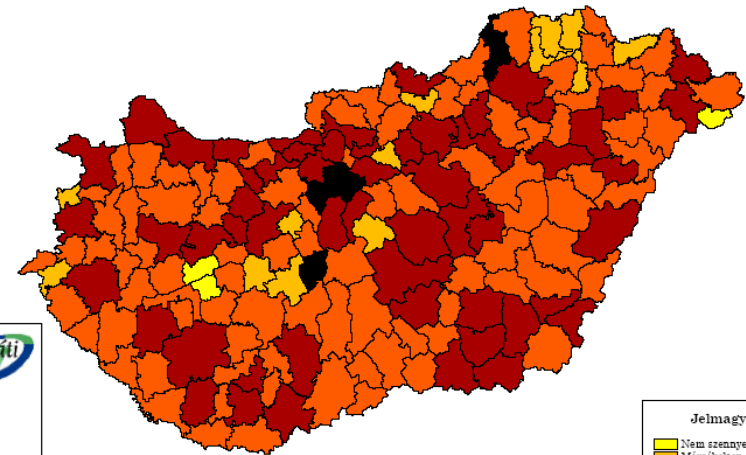
A régió felépítése I. Természeti adottságok 3.

- Környezeti állapot:
 - A kistérségek komplex környezeti állapota

Környezeti állapot: levegőminőség

Az ipari eredetű légszennyezőanyag terhelés, 2001

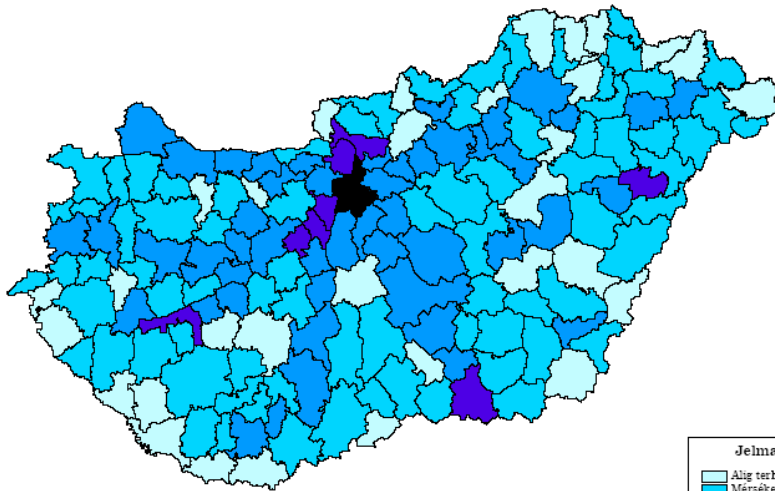

Jelmagyarázat

- Nem szennyezett
- Mérsékelt szennyezett
- Közepesen szennyezett
- Erősen szennyezett
- Kiemelten szennyezett

az anyagok veszélyességi osztálya szerint súlyozva

Közlekedésből származó légszennyezőanyag terhelés, 2001

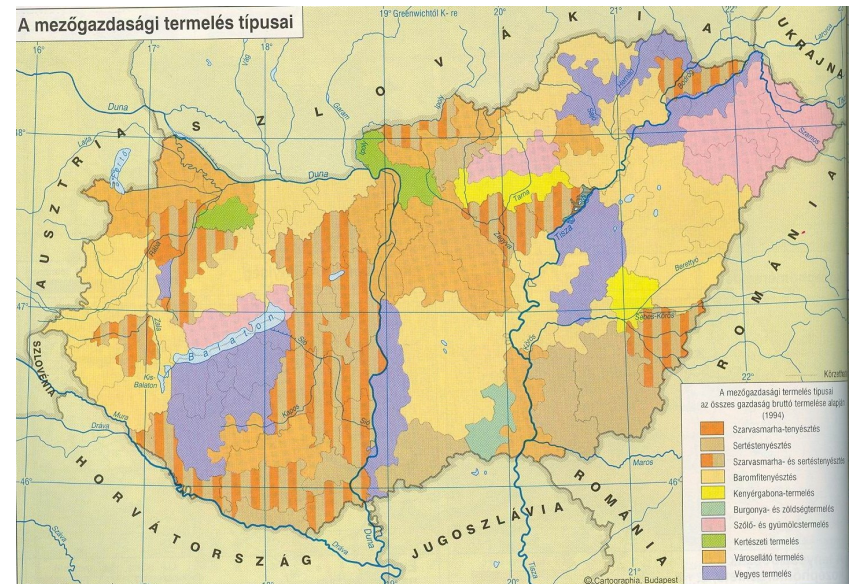
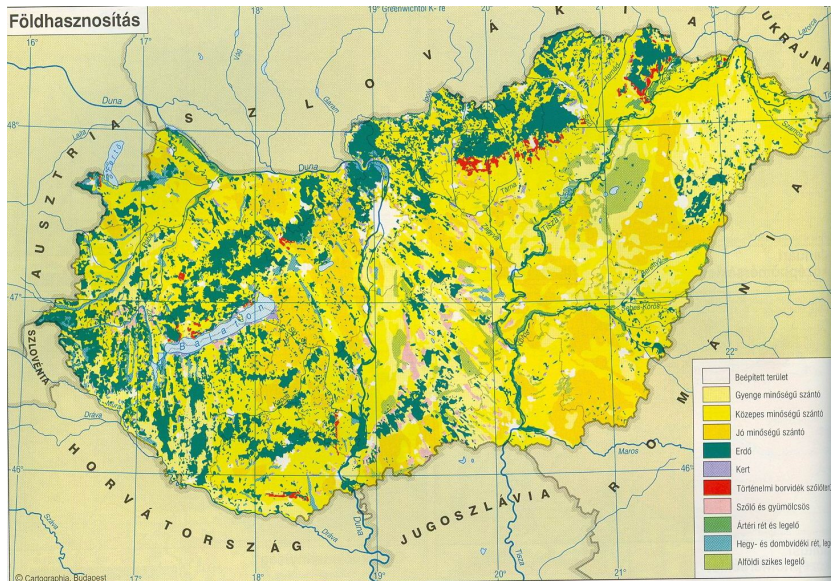
Jelmagyarázat

- Alig terhelt
- Mérsékelt terhelt
- Közepesen terhelt
- Erősen terhelt
- Kiemelten terhelt

* A napi átlagos forgalom alapján (forrás: ÁKMI)

A régió felépítése I. Természeti adottságok 5.

- Tájpotenciál és hasznosítás:
 - Klíma, talaj adottságok és a mezőgazdasági területhasználat

A régió felépítése I. Természeti adottságok 5.

- Tájpotenciál és hasznosítás:
 - Speciális növényi kultúrák, borvidékek

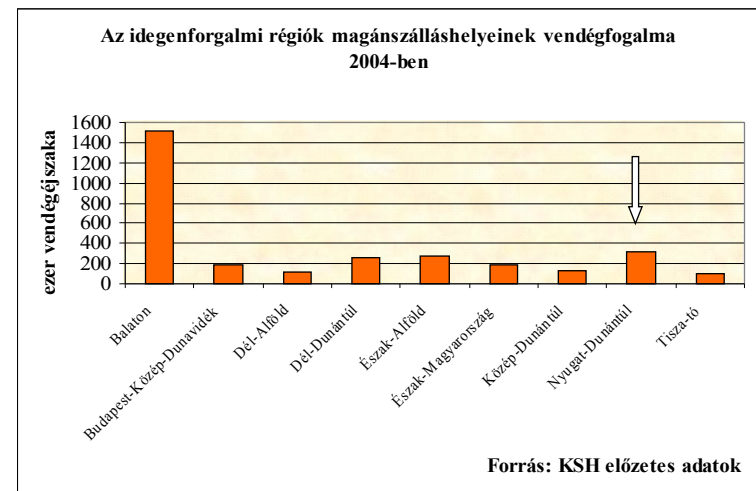
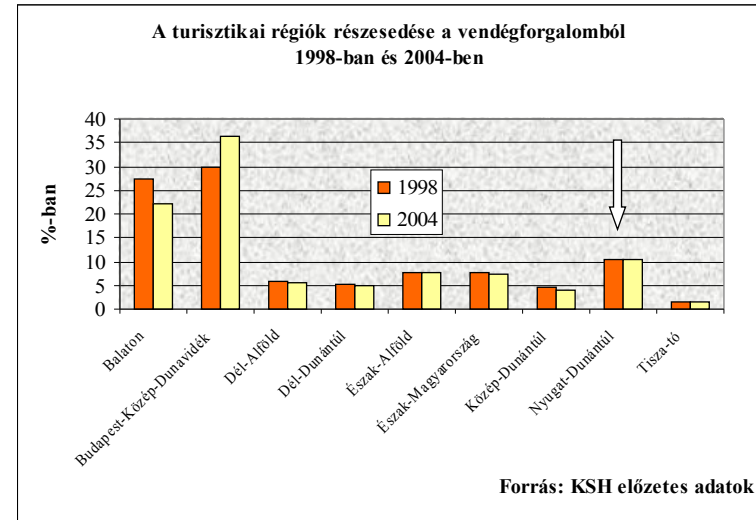
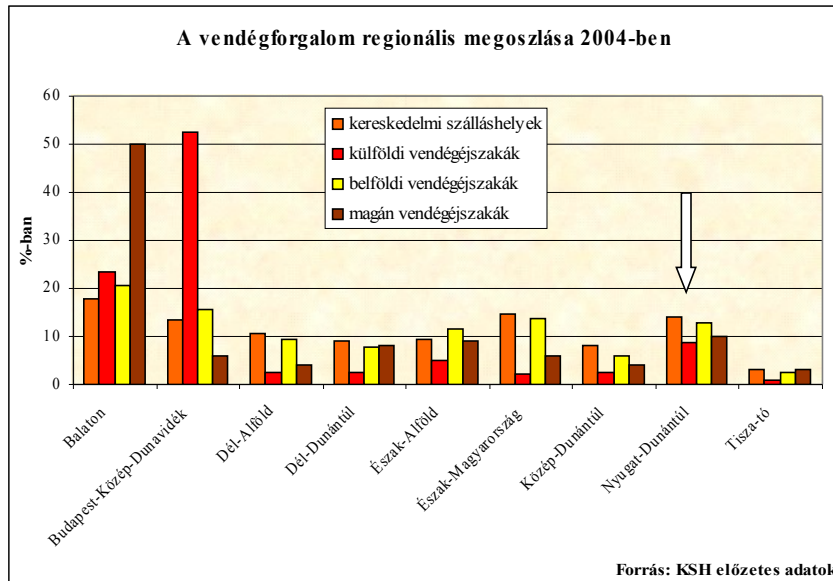

1. Sopron: kékfrankos, merlot, cabernet sauvignon, pinot noir, zweigelt
2. Somló: olaszrizling, furmint, hárslevelű
3. Balatonmellék: olaszrizling, rizlingszilváni, zöld veltelini, piros tramini, chardonnay
4. Badacsony: olaszrizling, szürkebarát, muskotály, kéknyelű, menyegző
5. Balaton-felvidék: szürkebarát, olaszrizling, chardonnay
6. Balatonfüred-Csopak: olaszrizling, rajnai rizling, rizlingszilváni, tramini, ottonei muskotály
7. Balatonboglár: olaszrizling, sauvignon blanc, chardonnay, királyleányka, tramini
8. Pannonhalmi-Sokoróalja: olaszrizling, rajnai rizling, tramini, chardonnay, Irsai Olivér
9. Ászár-Neszmély: olaszrizling, Irsai Olivér, csereszegi fűszeres, chardonnay
10. Etyek-Buda: chardonnay, olaszrizling, sauvignon blanc, pinot blanc
11. Tolna: olaszrizling, rizlingszilváni, chardonnay, zöld veltelini
12. Szekszárd: szekszárdi bikavér, cabernet sauvignon, cabernet franc, kadarka, kékfrankos
13. Mecsek-alja: cirfandli, olaszrizling, chardonnay, furmint
14. Villány: olaszrizling, hárslevelű, chardonnay, kadarka, oportó
15. Hajós-Baja: olaszrizling, rajnai rizling, chardonnay
16. Kunság: olaszrizling, ezerjő, kövidinka, kadarka, kékfrankos
17. Mátraalja: olaszrizling, rizlingszilváni, leányka, tramini, chardonnay, ottonei muskotály
18. Eger: olaszrizling, leányka, tramini, ottonei muskotály, debrői hárslevelű, kékfrankos
19. Bükk: olaszrizling, leányka
20. Tokaj-Hegyalja: furmint, hárslevelű, sárga muskotály, zéta
21. Mór: ezerjő, zöldveltelini, rizlingszilváni, chardonnay
22. Csongrád: kékfrankos, rajnai rizling, kövidinka, zweigelt

NÉPSZABADSAG-grafika

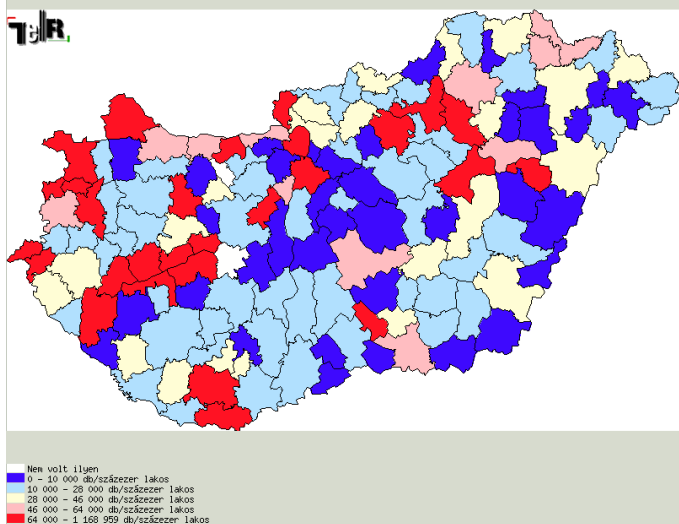
A régió felépítése I. Természeti adottságok 5.

- Tájpotenciál és hasznosítás:
 - Idegenforgalom, a régió turisztikai pozíciója

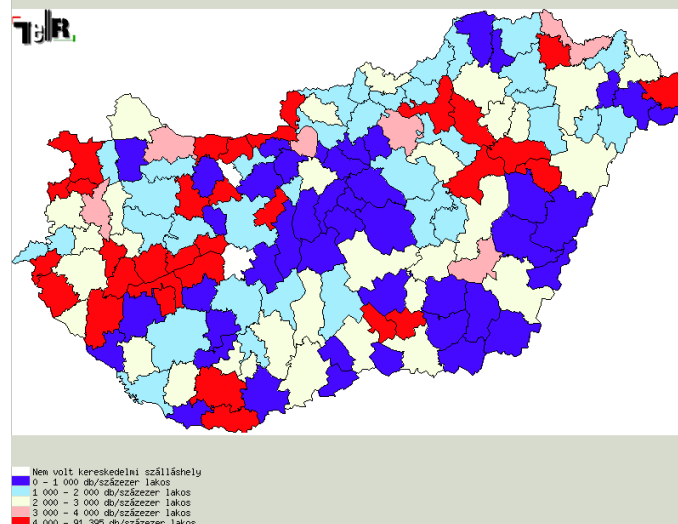

Idegenforgalom, a régió turisztikai pozíciója 2.

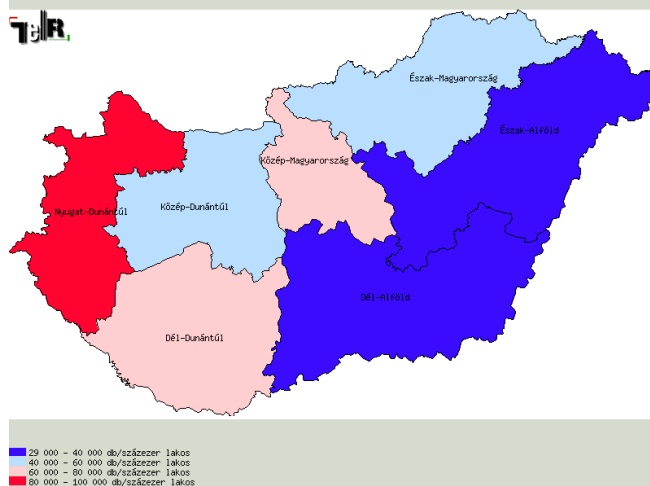
Százezer lakosra jutó vendégek száma kereskedelmi szálláshelyeken (kistérségenként)

Százezer lakosra jutó kereskedelmi szálláshelyek férőhelyeinek száma (kistérségenként)

Százezer lakosra jutó vendégek száma kereskedelmi szálláshelyeken (régióként)

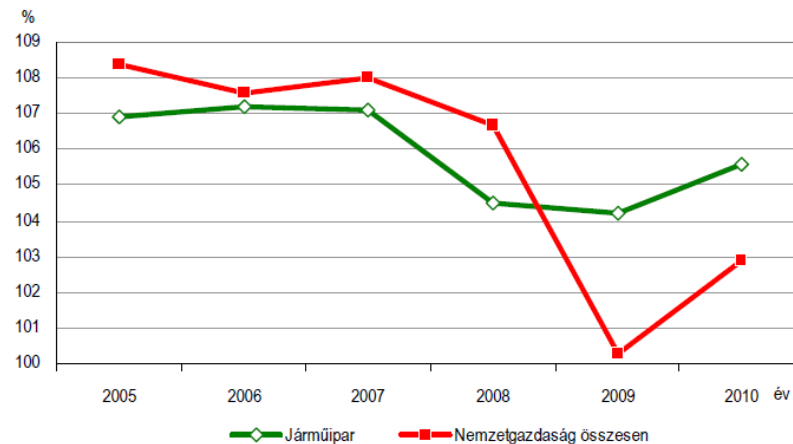

A régió felépítése II.

Népesség, humán erőforrások

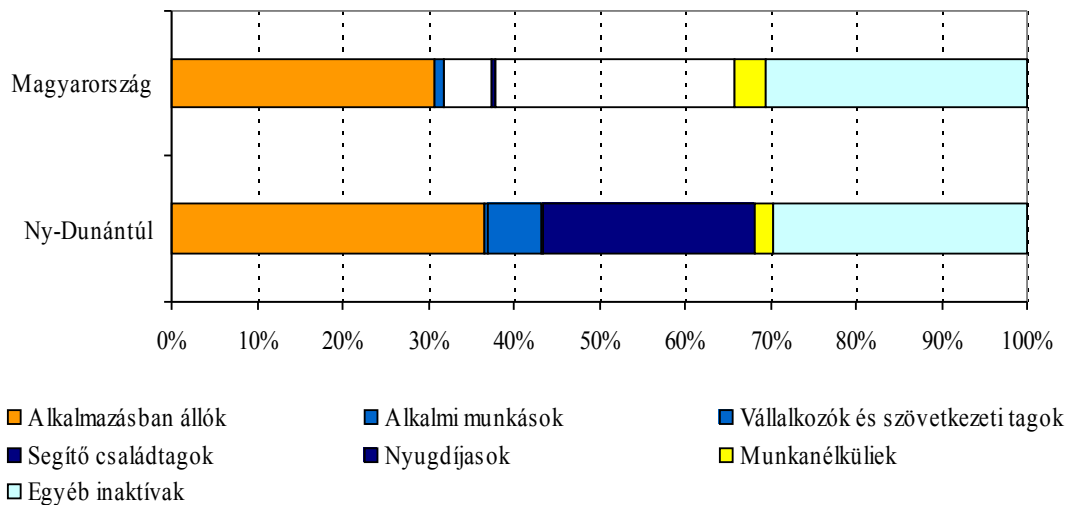
- Életminőség
 - Gazdasági aktivitás
 - Jövedelmi helyzet

A havi bruttó átlagkeresetek indexe a Nyugat-Dunántúlon*
(előző év = 100,0)

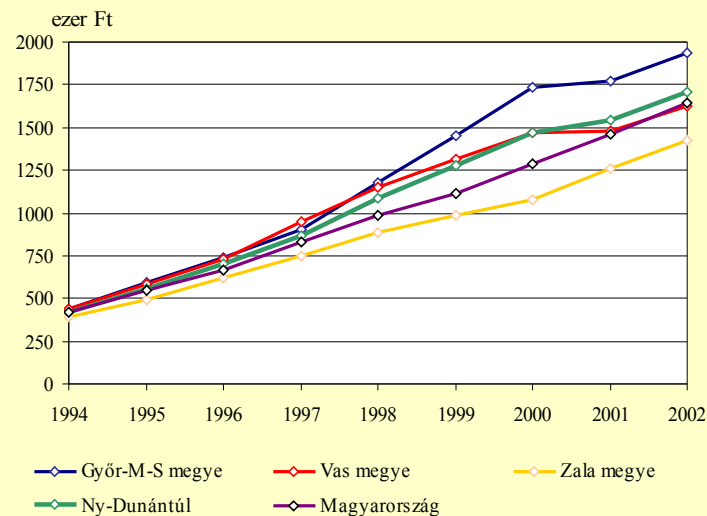

* A TEÁOR változása miatt 2009-től az adatok a korábbi évekkkel csak korlátozottan hasonlíthatók össze.

A háztartások összetétele, 2003

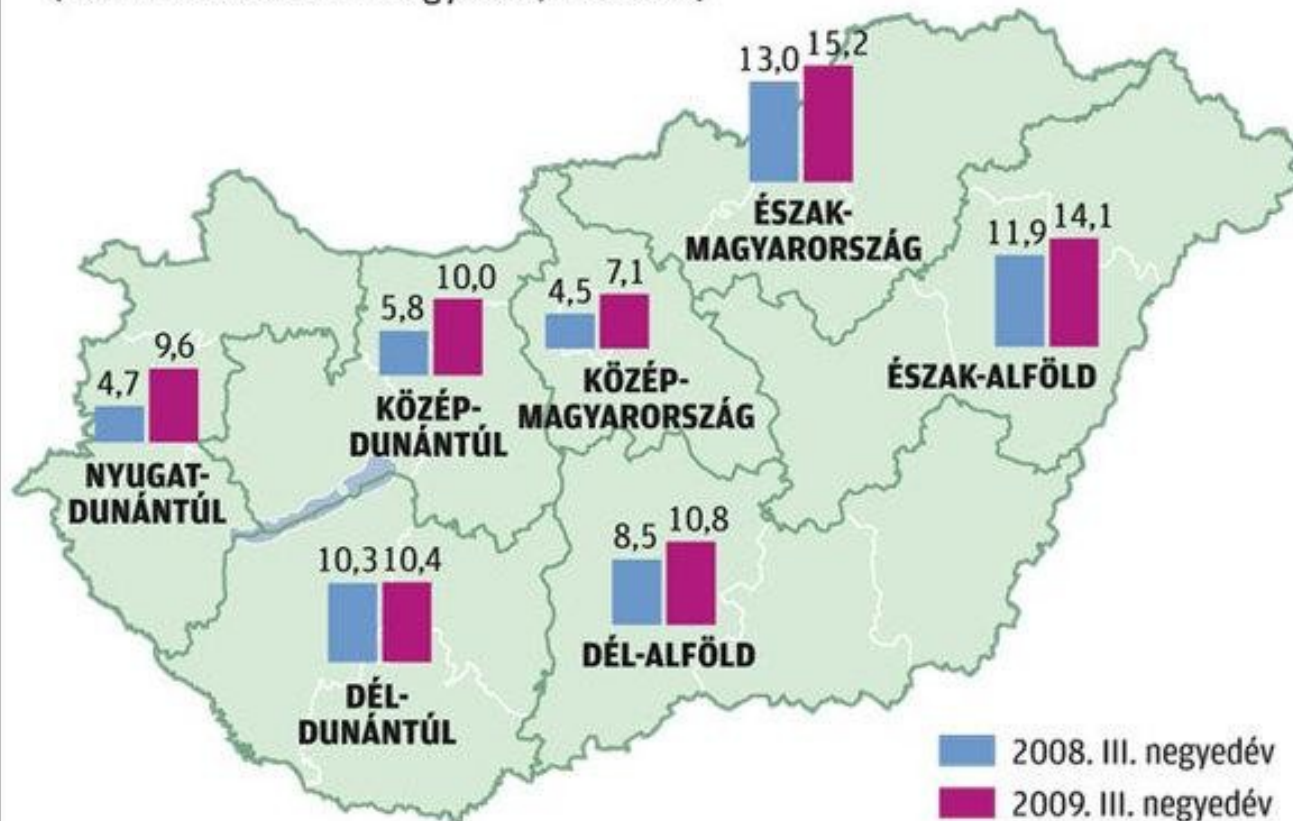
Az egy lakosra jutó GDP alakulása folyó áron

Munkanélküliség

Munkanélküliségi ráta régiónként

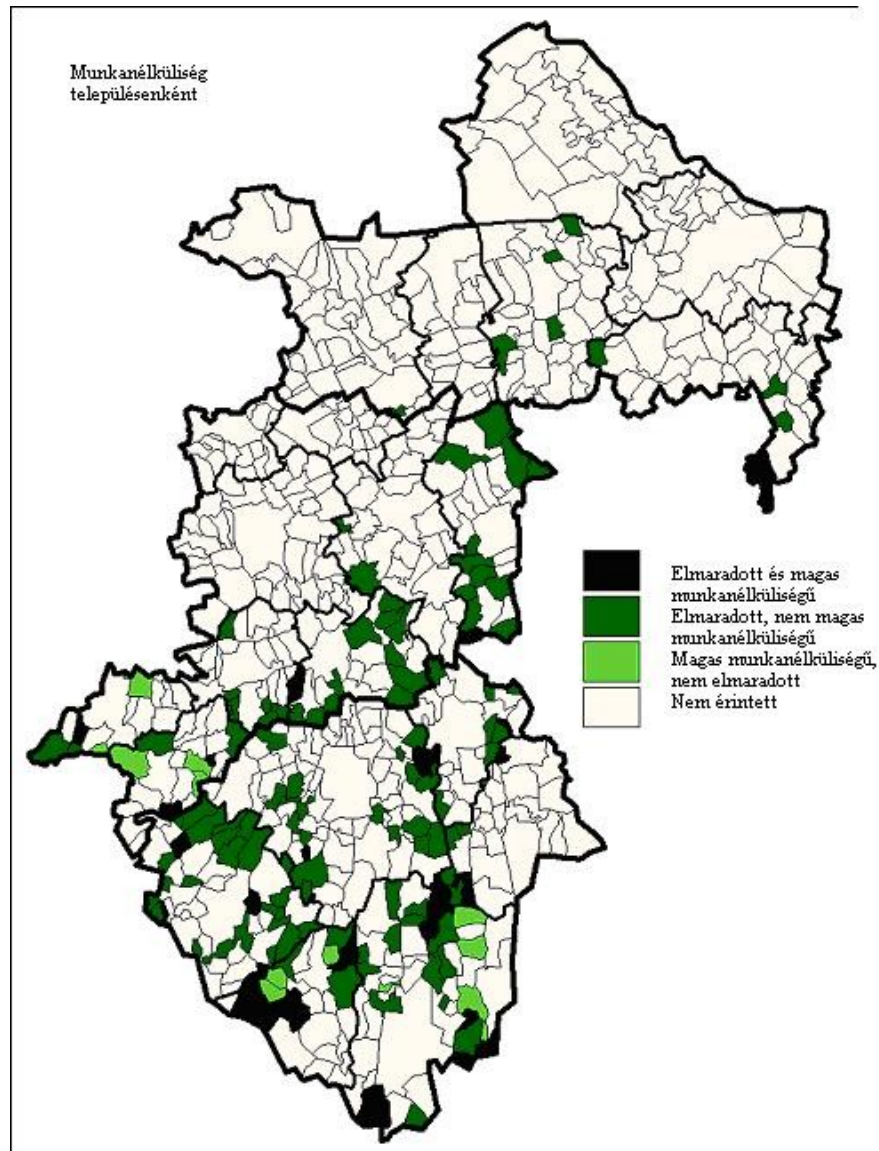
(2008. és 2009. III. negyedév, százalék)

Forrás: KSH / Népszabadság-grafika

•Munkanélküliség

a településrendszerben

Jövedelmi helyzet

Munkavállalók átlagjövedelme a fővárosban és a megyékben

(bruttó forintban)

FORRÁS: FIZETESK.HU

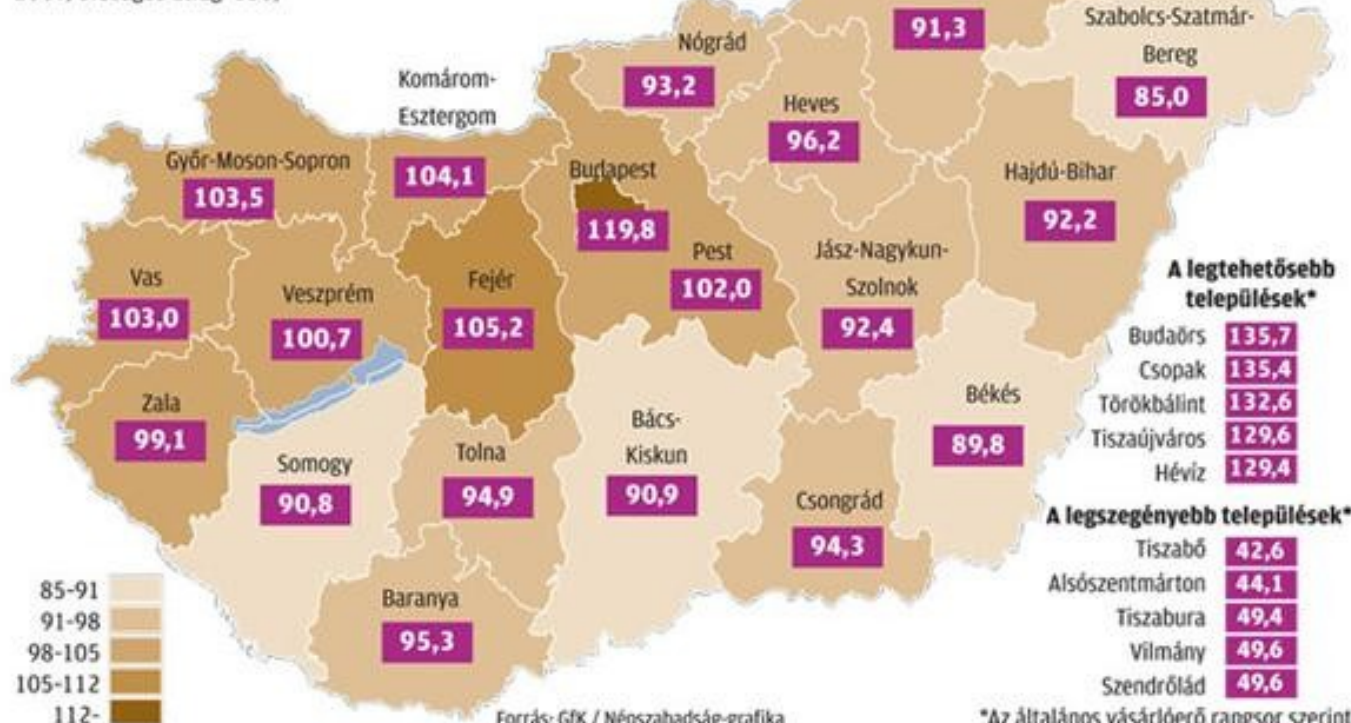
Győr-M.-S. 215 000
Komárom-E. 220 000
Budapest 288 000

Vas 207 000
Veszprém 194 000
Fejér 214 000

Zala 186 000
Somogy 165 000
Baranya 172 000

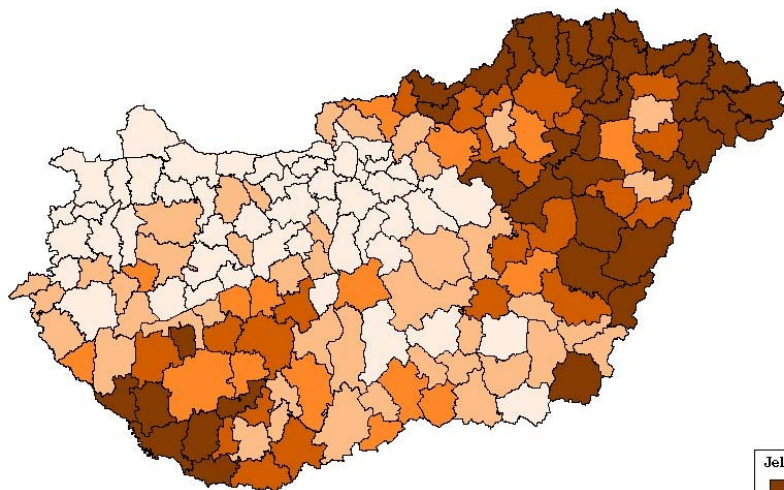
Vásárlóerő Magyarországon

(az egy főre jutó kiskereskedelmi vásárlóerő, 2009, országos átlag=100)

Szociális problémák és ellátás

Rendszeres szociális segélyben részesülők száma ezer lakosra 2002

Jelmagyarázat

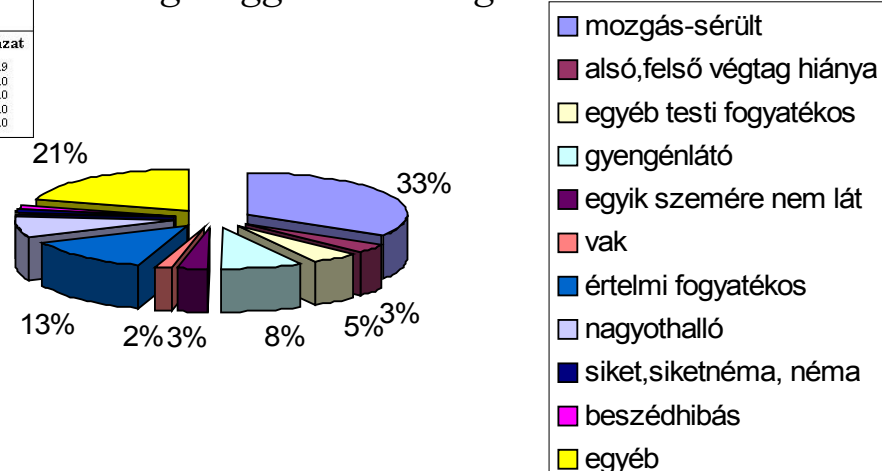
30.1 - 81.9
15.1 - 30.0
10.1 - 15.0
5.1 - 10.0
0.1 - 5.0

Időszápolást, -gondozást nyújtó intézmények férőhelyei, 2002

Régiók	Tízezer lakosra jutó férőhely
Dél-Alföld	75,3
Észak-Alföld	63,1
Észak-Magyarország	59,5
Dél-Dunántúl	71,7
Nyugat-Dunántúl	53,1
Közép-Dunántúl	52,5
Közép-Magyarország	57,4
Magyarország	61,4

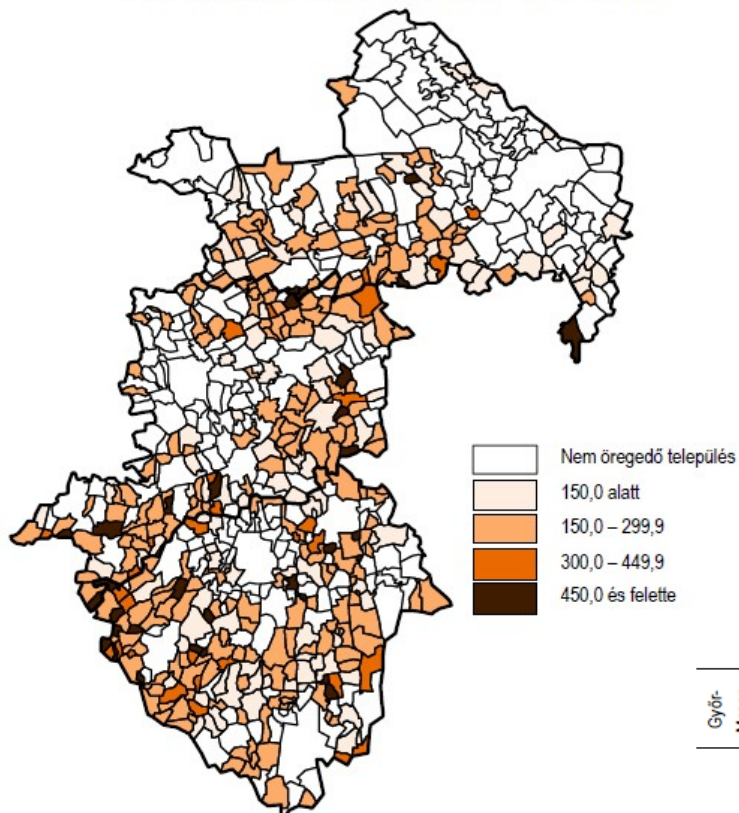
Forrás: KSH Életkörülmények a szociális otthonokban, 2002.

Segítségrel élők a régióban

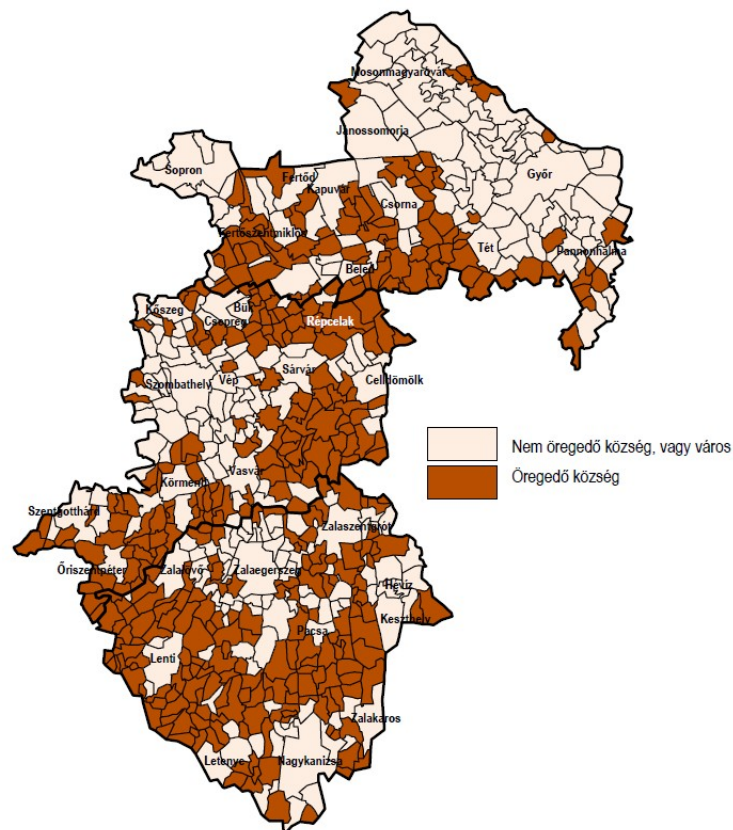

Népesség-településrendszer

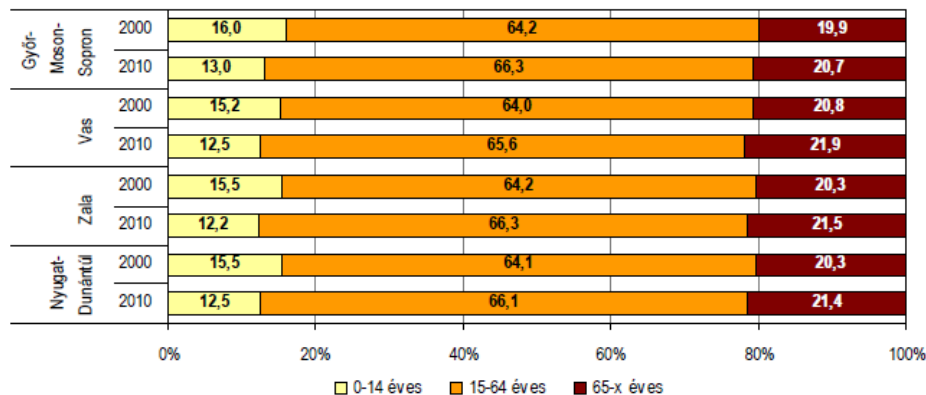
Az öregedési index, 2010. január 1. (százalék)

Öregedő falvak a Nyugat-Dunántúlon

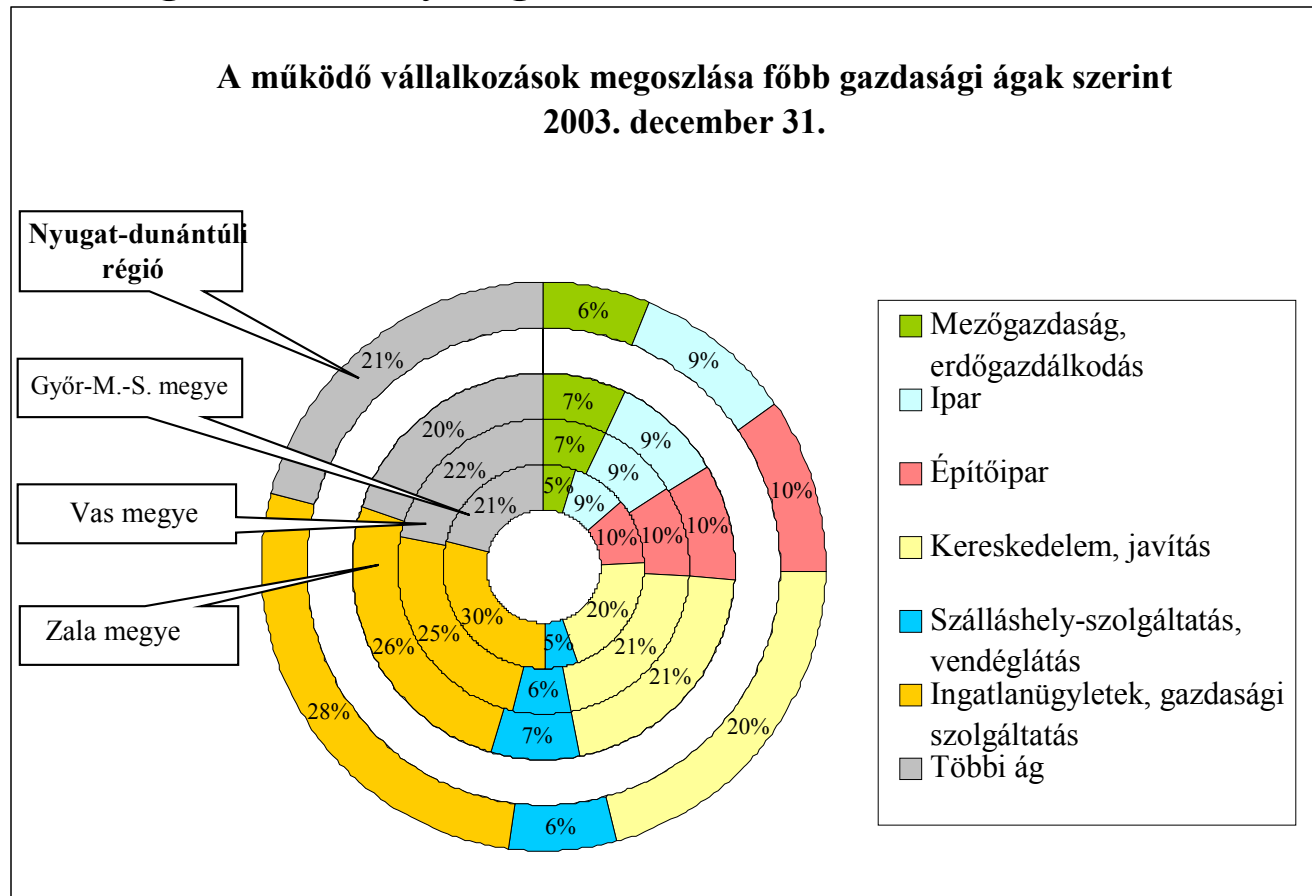

A lakónépesség korösszetételének változása az öregedő falvakban

A régió felépítése III. Gazdasági szerkezet és színvonal

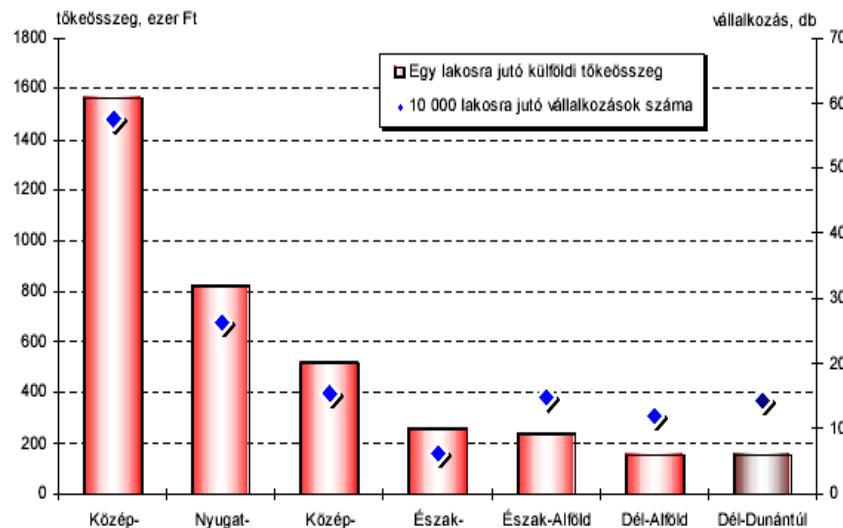
- Gazdasági tevékenységek

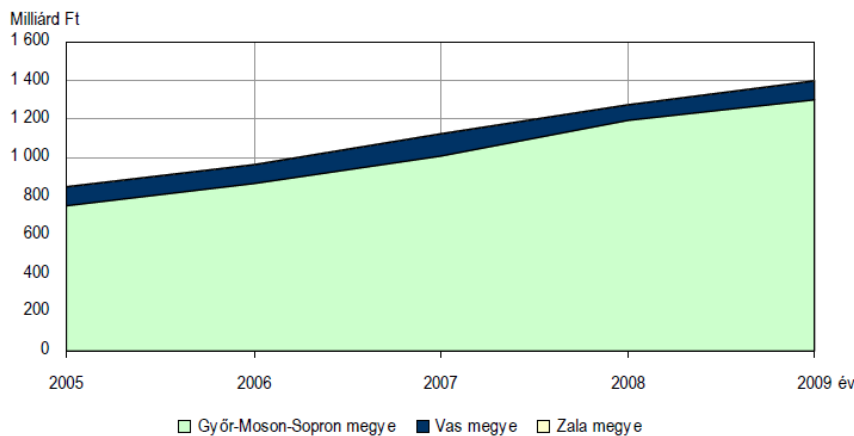
A régió felépítése III. Gazdasági szerkezet és színvonal

• Külföldi működő-tőke

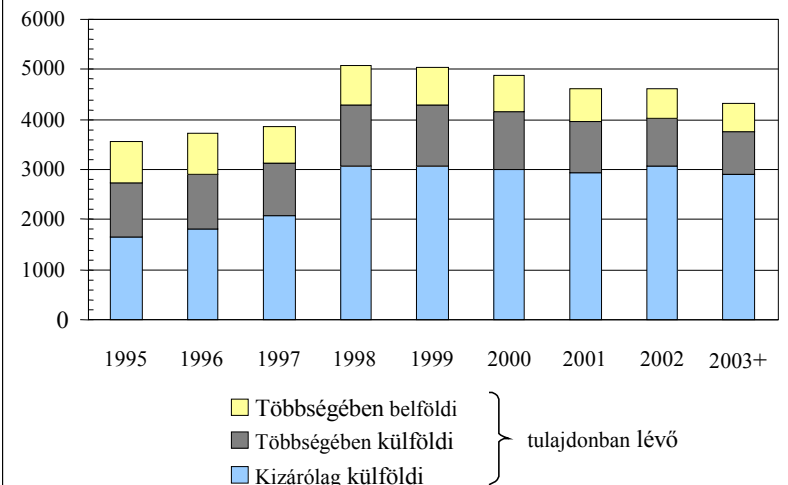
A külföldi érdekeltségű vállalkozások főbb mutatói régióként^{a)}
2002

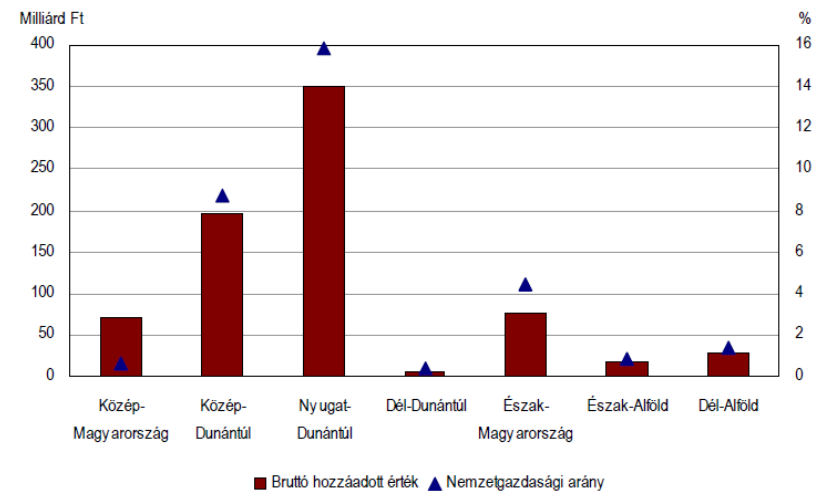
A külföldi tőke állományának alakulása a Nyugat-Dunántúl járműiparában

Külföldi érdekeltségű vállalkozások a nyugat-dunántúli régióban

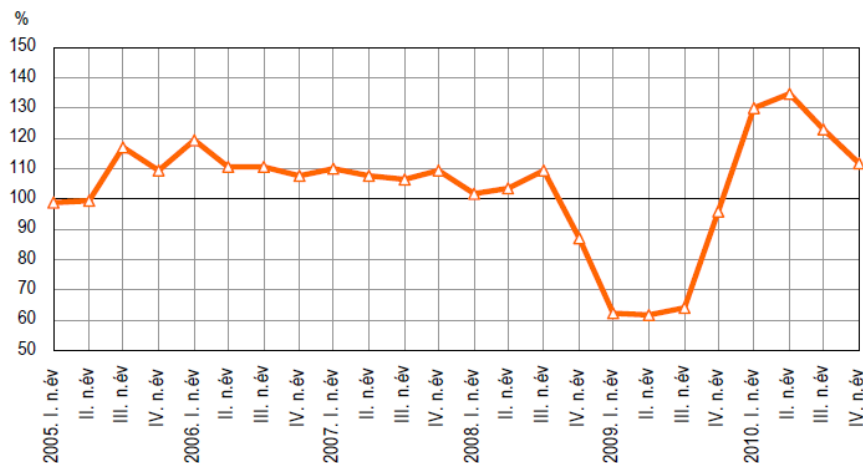

A járműipar gazdasági teljesítménye és nemzetgazdasági súlya a régiókban, 2008

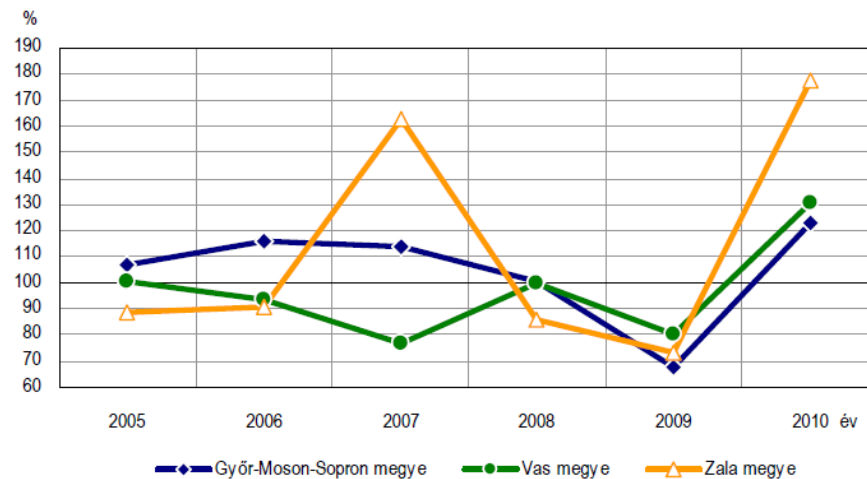
Ipari termelés

A járműipar termelésének alakulása a Nyugat-Dunántúlon
(előző év azonos időszaka = 100,0)*

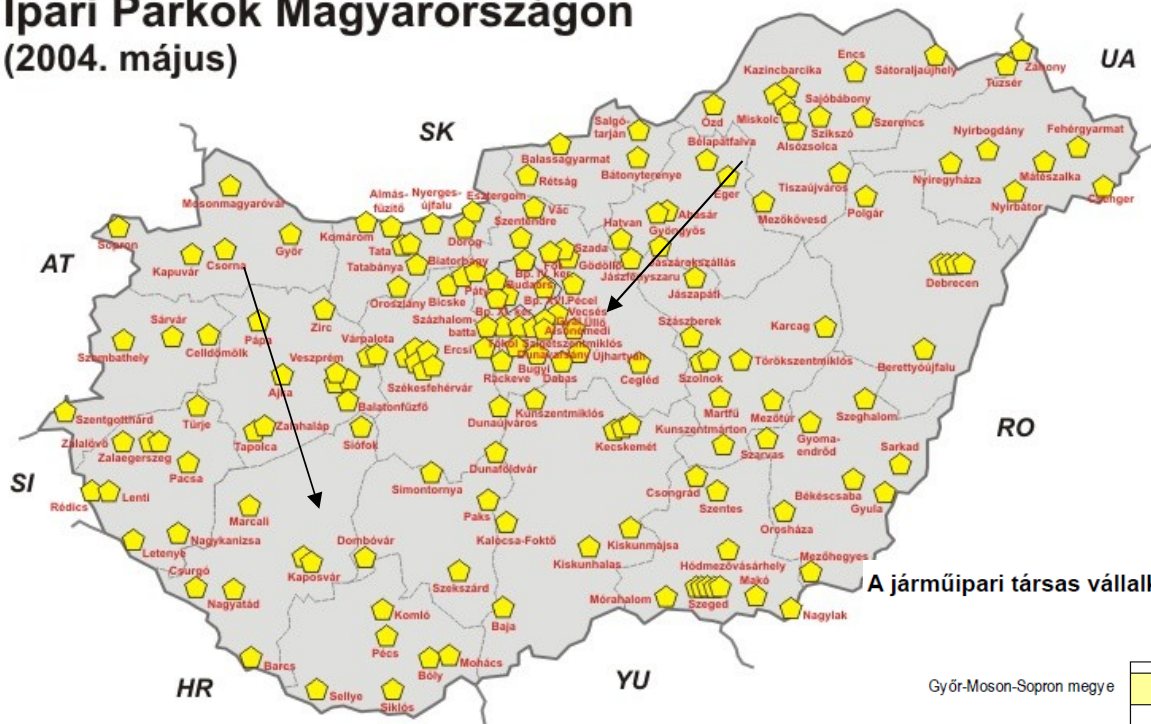
*A 4 fő feletti nyugat-dunántúli székhelyű vállalkozások adatai.

A járműipari termelés alakulása a Nyugat-Dunántúl megyéiben*
(előző év = 100,0)

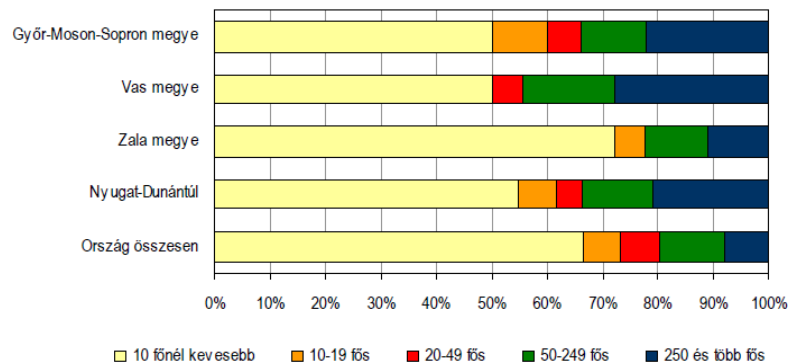

*A 4 fő feletti nyugat-dunántúli székhelyű vállalkozások adatai.

Ipari Parkok Magyarországon (2004. május)

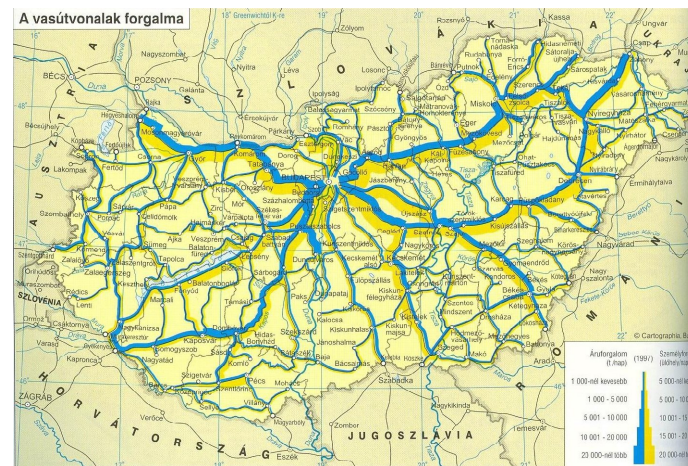
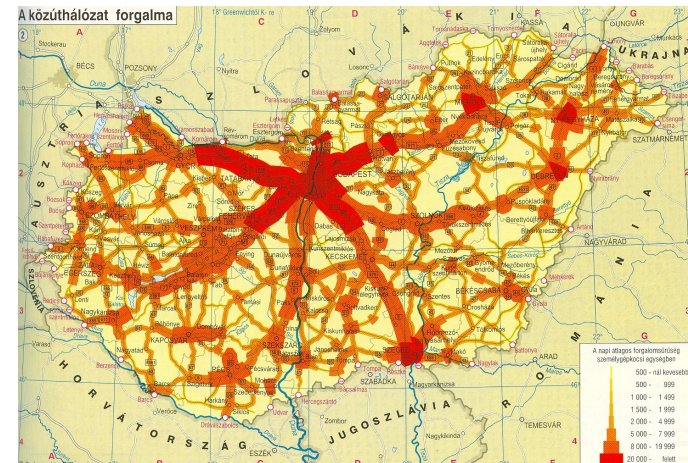
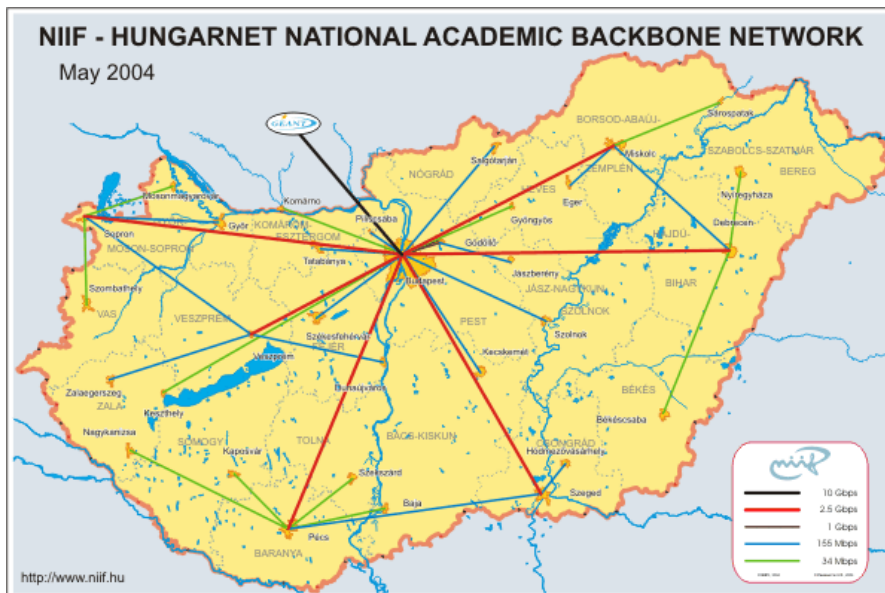

A járműipari társas vállalkozások számának megoszlása létszám-kategória szerint
2010. december 31.

A régió felépítése IV. Tercier és kvaterner szektorok helyzete

- Tercier ágazatok
 - Közlekedés (közúti és vasúti hálózat)
 - hírközlés

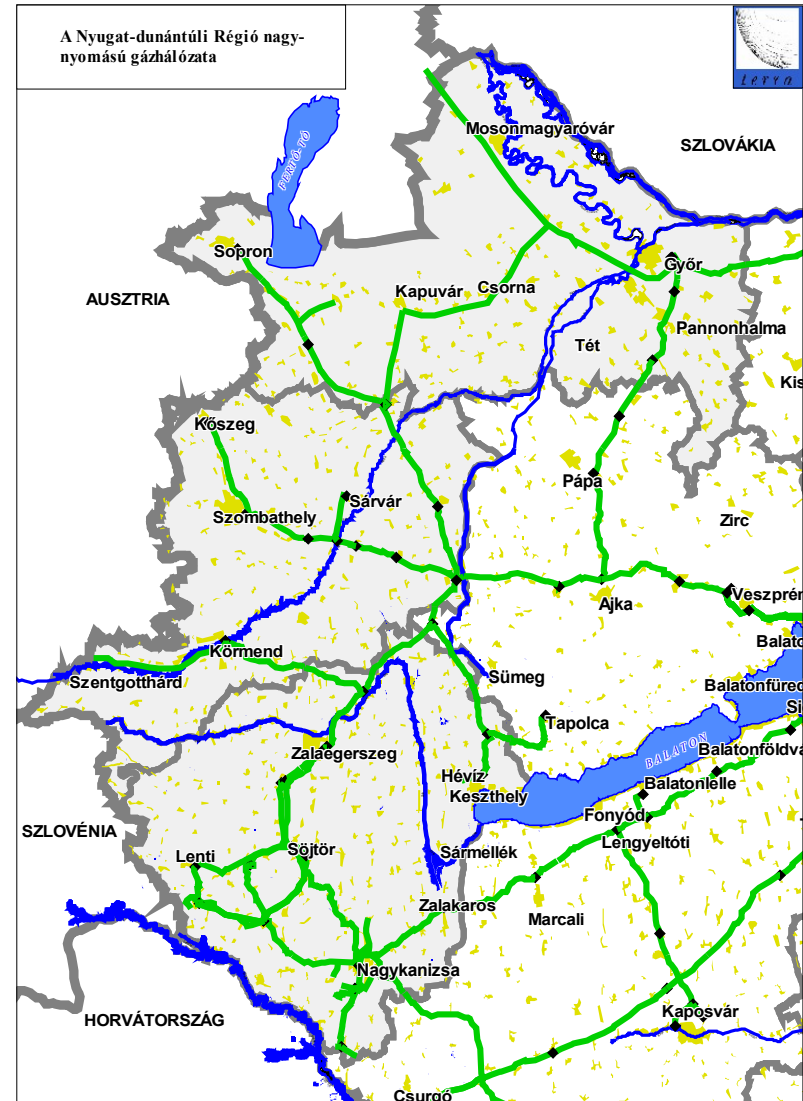
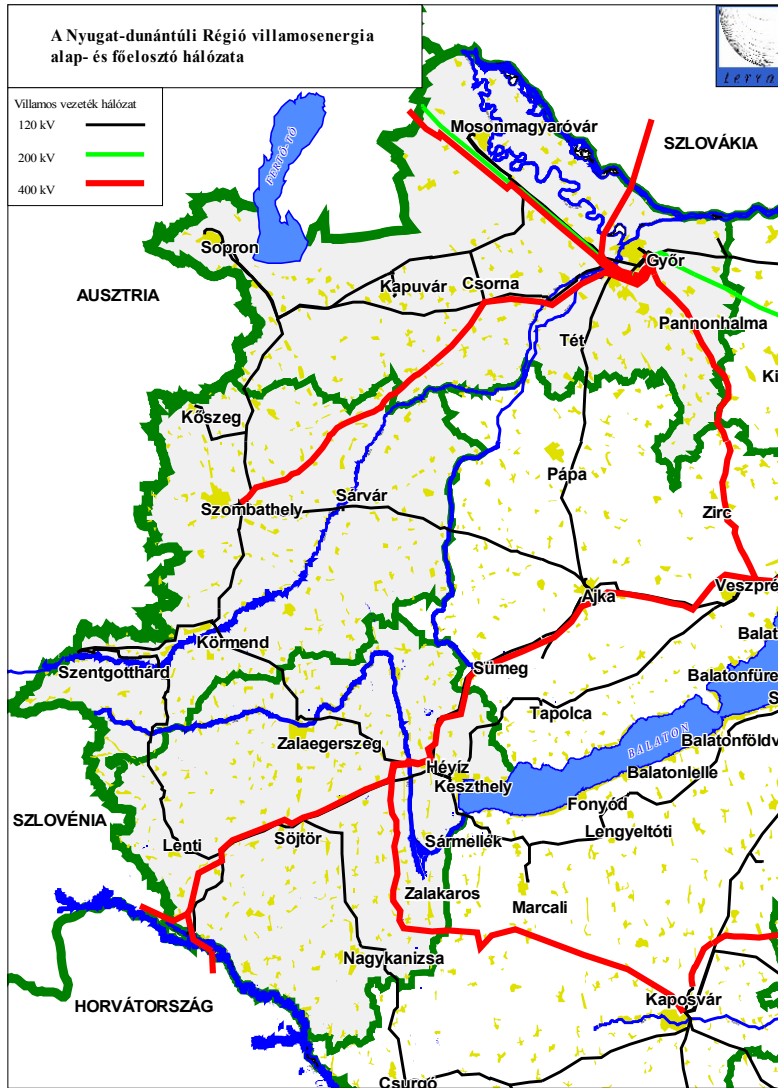
Gyorsforgalmi úthálózat

Az autópályák átlagos forgalma Magyarországon

(Egyes azonosítási pontokon, 2010-ben – jármű/nap)

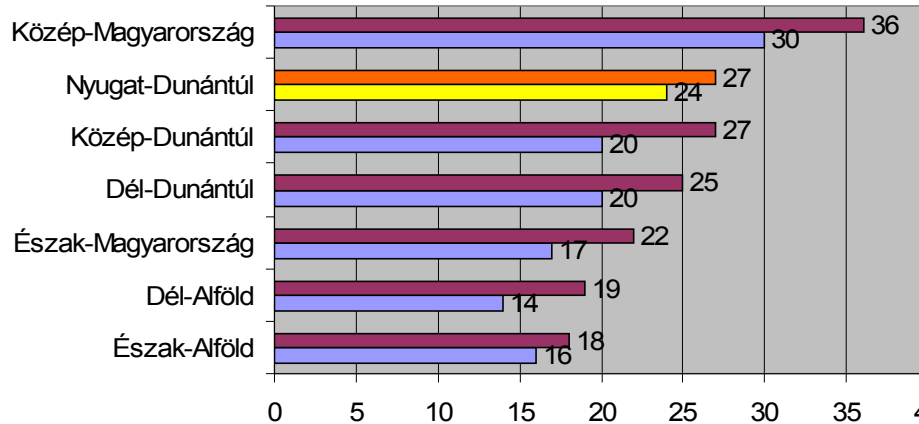

Infrastrukturális hálózatok

Informatika

A háztartások számítógép-ellátottsága régiónként, %, 2001-2002 (TÁRKI)

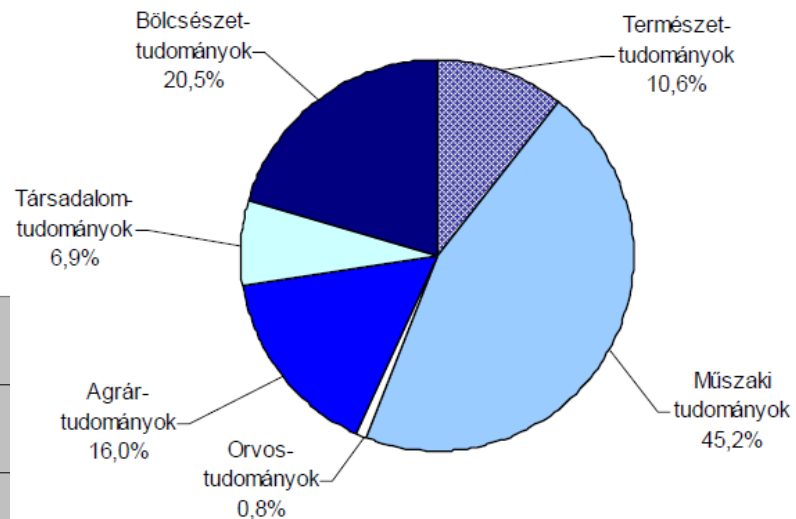

Teleházak megoszlása Magyarországon, 2005

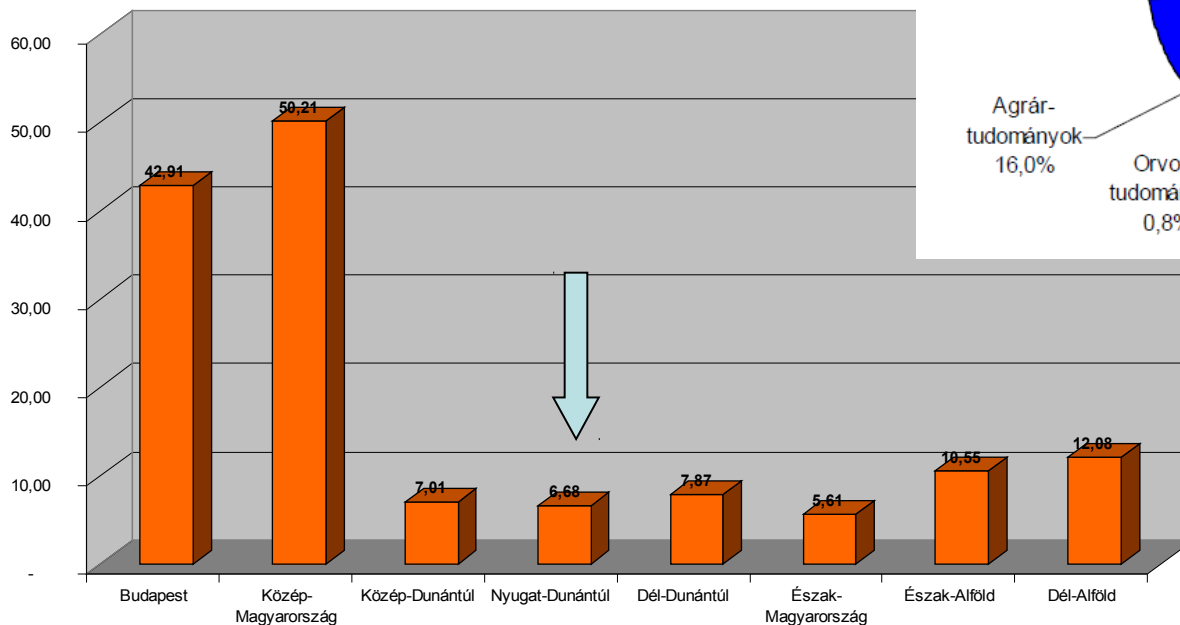
Régió, ország	Teleházak száma	Regionális arány (%)
Közép-Mo.	52	9,3
Közép-Dunántúl	98	17,8
<i>Nyugat-Dunántúl</i>	98	17,8
Dél-Dunántúl	60	10,9
Észak-Mo.	67	12
Észak-Alföld	78	14
Dél-Alföld	101	18,3
országos adat	554	100

Kutatás-fejlesztés

A teljes munkaidejű dolgozóra átszámított K+F létszám megoszlása fő tudományág szerint a Nyugat-Dunántúlon, 2006

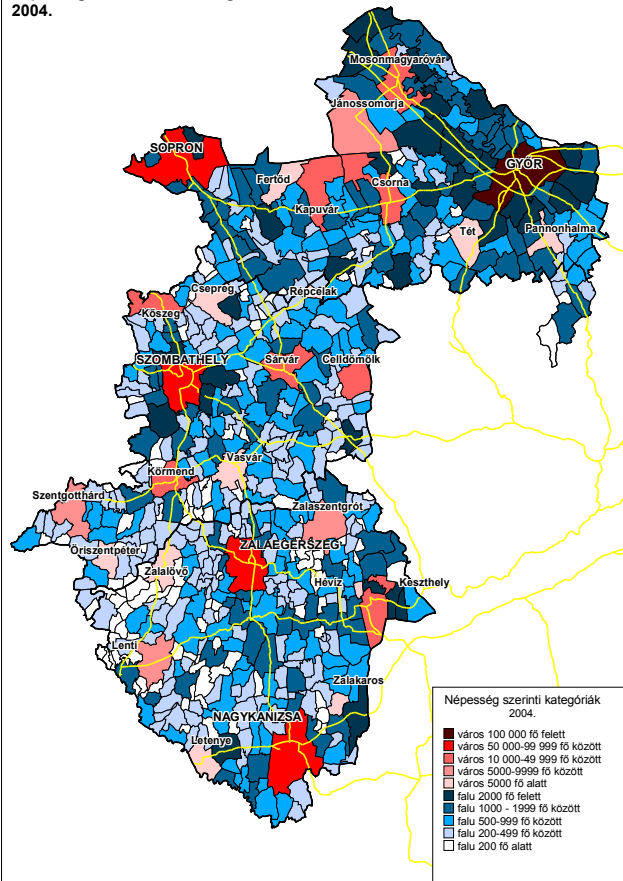

A kutató- és fejlesztőhelyek megoszlása régióinként, % 2002

Forrás: KSH, 2002 (RIS Gál Zoltán szerkesztése)

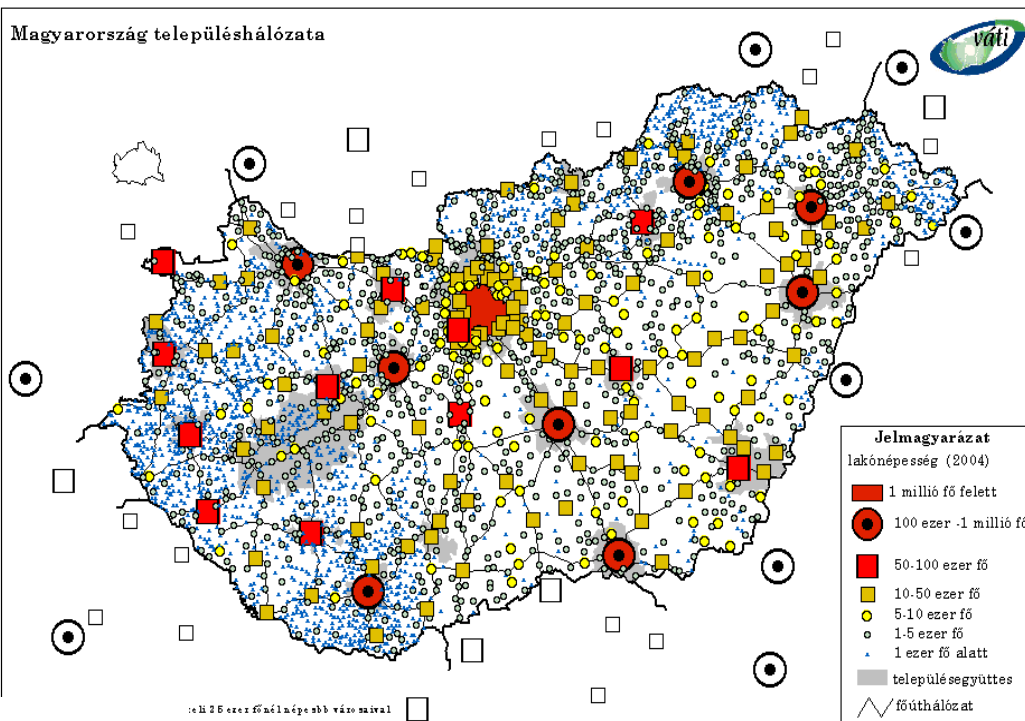
A Nyugat-Dunántúli Régió településeinek
népességszám szerinti kategóriái
2004.

A régió településszerkezete, 2004. január 1.

A régió felépítése V. Településhálózat, lakossági infrastruktúra

Magyarország településhálózata

Területi egység	Terület km ²	Települések száma	Városok száma	-999	1000-4999	5000-9999	10000-
				fős települések aránya, %			
Győr-M-S	4 208	182	8	55,5	41,8	0,5	2,7
V as	3 337	216	9	84,7	12,5	0,5	2,3
Zala	3 784	257	9	82,1	16,0	0,8	1,1
Ny-Dunántúl	11 329	655	26	75,6	21,7	0,7	2,0

Forrás: KSH

A régió felépítése V. Településhálózat, lakossági infrastruktúra

A lakott lakások komfortossága a nyugat-dunántúli régióban

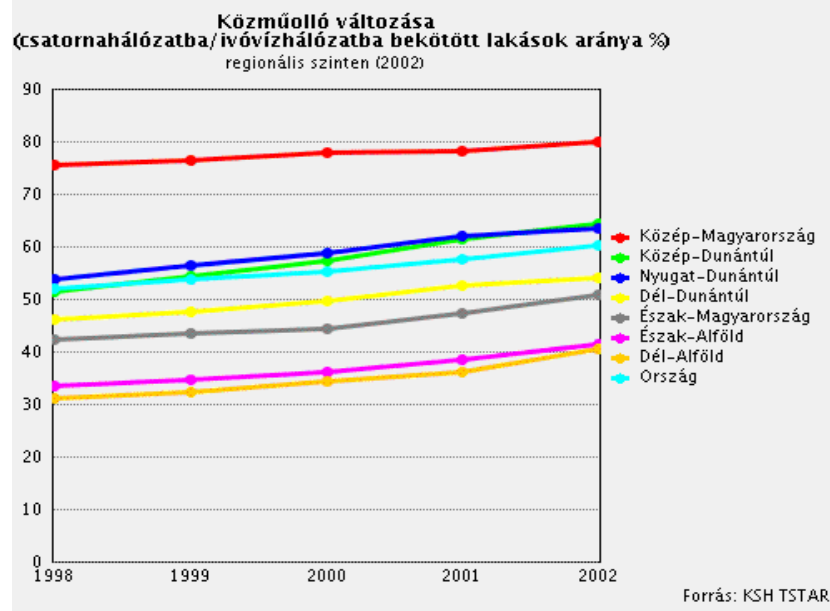
Komfortfokozat	1980		1990		2001	
	darab	megoszlás %	darab	megoszlás %	darab	megoszlás %
Összkomfortos	56 334	16,9	143 392	39,8	199 342	52,6
Comfortos	118 696	35,7	120 781	33,5	125 673	33,2
Élőkomfortos	25 732	7,7	25 264	7,0	16 353	4,3
Comfort nélküli	123 049	37,0	62 092	17,2	33 166	8,8
Ízükség és egyéb lakás	8 815	26,5	9 153	2,5	4 380	1,2
ÖSSZESEN	332 626	100,0	360 682	100,0	378 914	100,0

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal, népszámlálás

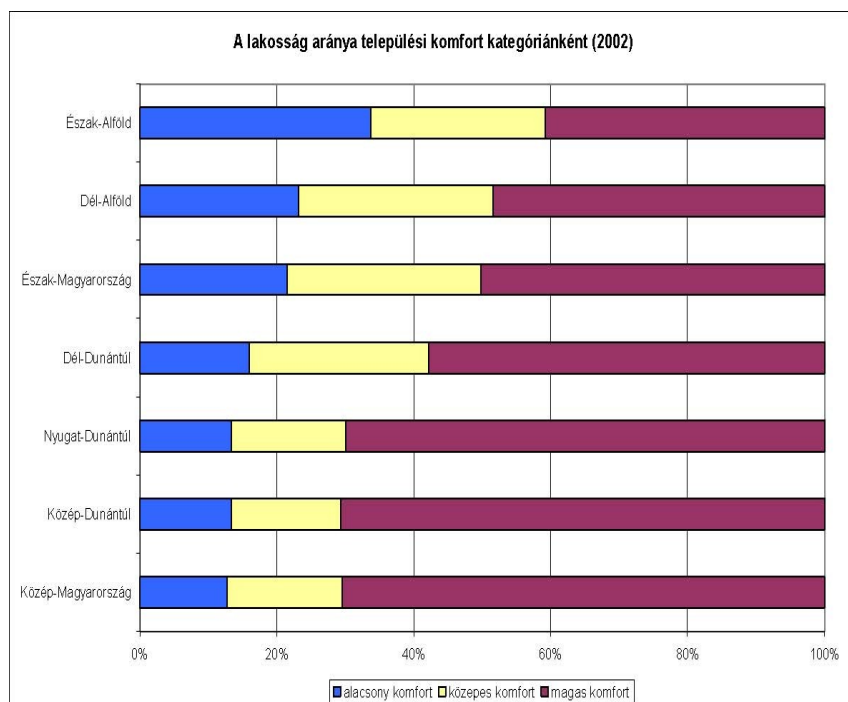
A lakott lakások komfortossága a nyugat-dunántúli régióban

Komfortfokozat	1980		1990		2001	
	darab	megoszlás %	darab	megoszlás %	darab	megoszlás %
Összkomfortos	56 334	16,9	143 392	39,8	199 342	52,6
Comfortos	118 696	35,7	120 781	33,5	125 673	33,2
Élőkomfortos	25 732	7,7	25 264	7,0	16 353	4,3
Comfort nélküli	123 049	37,0	62 092	17,2	33 166	8,8
Ízükség és egyéb lakás	8 815	26,5	9 153	2,5	4 380	1,2
ÖSSZESEN	332 626	100,0	360 682	100,0	378 914	100,0

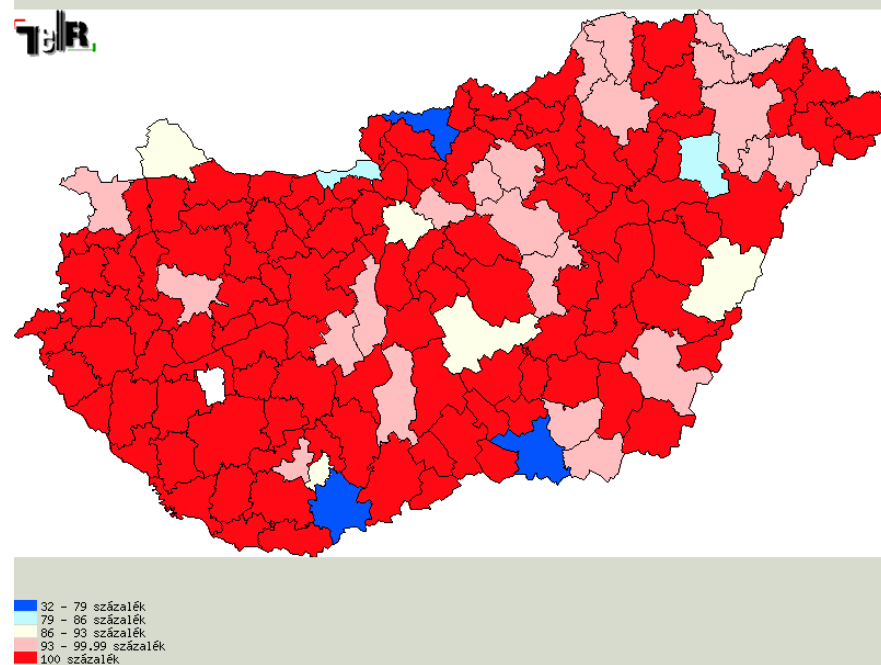
Forrás: Központi Statisztikai Hivatal, népszámlálás

A régió felépítése V. Településhálózat, lakossági infrastruktúra

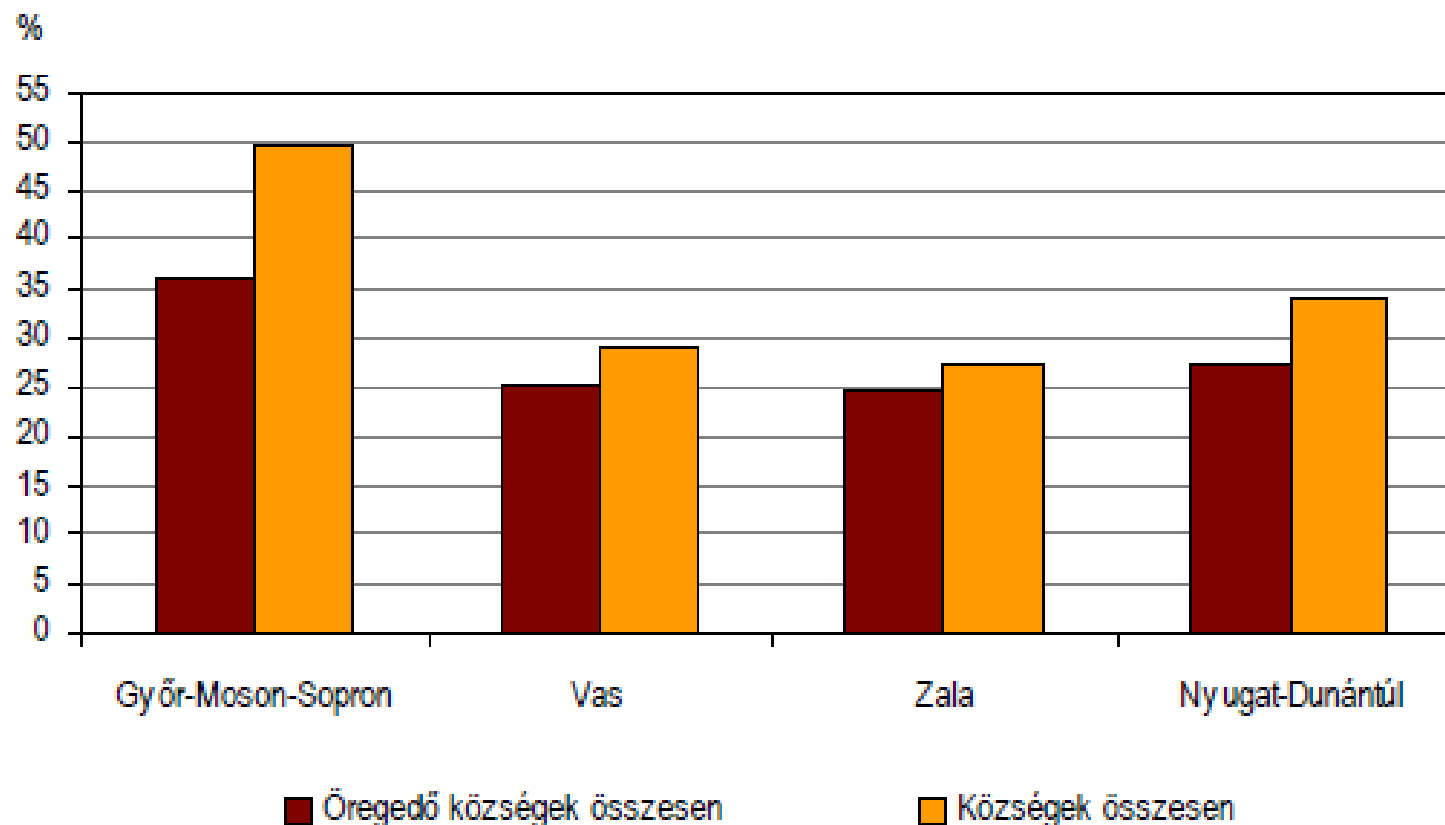

Tisztított, közsatornában elvezetett szennyvizek arány (kistérségenként)

Egészségügyi ellátás

Háziorvosi székhelyű községek aránya, 2009. december 31.

A régió SWOT analízise

ERŐSSÉGEK (belső +)	GYENGESÉGEK (belső -)
Területi fejlettség, településszerkezet	
Egyedi településhálózat és sajátos településszerkezeti jegyek. Nyugodt, minőségi lakókörnyezetet biztosító aprófalvas térségek.	Az egy főre jutó GDP alacsony az EU átlaghoz viszonyítva, jelenetős és növekvő gazdasági-társadalmi területi különbségek a régión belül, belső periférikus térségekben a munkanélküliség koncentrációja jellemző
Az öt megyei jogú városból és a középvárosokból álló erős városhálózat	Az aprófalvas, illetve a városhiányos térségekben nehezen biztosíthatók az alapszolgáltatások, ill. az alapszolgáltatásokhoz való hozzáférés, a települési lejtővel párhuzamosan csökken a közszolgáltatások színvonala

Gazdaság

Régióban sikeres gazdasági szerkezetváltás, „több lábon álló gazdaság”	A régió kutatás-fejlesztési kapacitása nemzetközi, de országos viszonylatban is alacsony, gyakorlatilag Zala és Vas megyékben hiányzik
Országos összehasonlításban magas gazdasági fejlettség, egy főre jutó GDP az országos átlag feletti	Gyenge kapcsolatok a külföldi tulajdonú multinacionális nagyvállalatok és a helyi gazdasági szereplők, kkv-k között
Magas a külföldi közvetlen tőkebefektetések aránya, magas a régió vállalkozásainak export értékesítése	Szakképzett munkaerőhiány több ágazatban, miközben a képzett munkaerő elvándorol a régióból
Országos összehasonlításban magas a gazdasági aktivitási, alacsony munkanélküliség.	A munkaigényes, alacsony hozzáadott értéket előállító tevékenységek régióból való kivonulása következtében a foglalkoztatási helyzet romlása 2002-től kezdődően
Megindult klaszterizációs, vállalkozások közti együttműködési folyamatok több szektorban (járműipar, faipar, gyógy-, termálturizmus, helyi termékek, megújuló energiák, textilipar, logisztika)	Munkaerő mobilitás alacsony szintje (közlekedési nehézségek, lakáshelyzet)

Együttműködési rendszerek tradíciója, nyitott (innovatív) gondolkodás (pld. működő munkaerő piaci paktumok; klaszterek; városhálózat, kistérségi együttműködések, aktív civil hálózat, határmenti és nemzetközi együttműködések széles köre). A kialakult határ-menti kapcsolatok jó lehetőséget adnak az európai jó gyakorlatok adaptálására.	A turizmus jövedelemtermelő képessége a vidéki térségekben elmarad a lehetőségektől, ezeken a területeken relatív kevés a magas színvonalú szálláshely
Tőkeerős mezőgazdasági. vállalkozások, koncentrált termelés, magas termesztéstechnológia, alacsonyabb környezeti terhelés, kedvező termőhelyi adottságok.	A turisztikai termékeknek harmonizációja és turisztikai marketing tevékenység hatékonysága nem elégséges
Természeti, kulturális és épített örökség gazdag kínálata, kedvező turisztikai adottságok (különösen a termál és gyógyvizek hasznosításával, fenntartható vidéki turizmus, ...)	A turisztikai vonzerőknek a bemutatást és a szórakoztatást biztosító szolgáltatásainak elégtelensége
A régió gazdaságában az országos átlagnál nagyobb a súlya az iparnak, további lehetőségek a szolgáltató szektor növekedése előtt	Kisvállalkozások forrás és piaci, innovációs információ hiány miatt nem képesek növekedési pályára lépni
Elkezdődött a régió egyetemeihez kapcsolódóan a tudásközpontok és a kooperációs kutató központok tevékenységének (járműipar, erdőszet, faipar) fejlesztése	

Foglalkoztatás

A régióban nyitott az újszerű foglalkoztatási eszközök alkalmazására	Kevés a munkaerőpiacról kiszorult, hátrányos helyzetűek foglalkoztatására specializált vállalkozás, civil szervezet a régióban
Számos kistérségben megkezdődtek a foglalkoztatási kezdeményezések, paktumok tevékenységei	
Nagyszámú munkavállaló dolgozik a szomszédos Ausztriában, illetve külföldön, ami hozzájárul a munkanélküliség csökkentéséhez, illetve a szakképzett munkaerő hiányához	

Oktatás

A gyógypedagógiai és nemzetiségi oktatásban foglalkoztatott pedagógusok száma folyamatosan növekszik	Nincs összhang a munkaerő piacon a kereslet és a szakképzési kínálat terén, eseti és így kevésbé hatékony az együttműködés a gazdasági szféra és az oktatás között
Az alapfokú oktatásban-nevelésben a térségi együttműködéseknek erős hagyománya van, különösen Zala megyében	A gyakorlati képzések többnyire iskolai tanműhelyekben folynak, amelyek nem készítik fel kellő mértékben a tanulókat a munkaerő-piaci helytállásra
Kiterjedt, nagy választékú középfokú oktatási intézményrendszer alakult ki a régióban, jelentős hagyományokkal rendelkező szakképző intézmények vannak	Hiányzó regionális koordináció a szakképzésben, párhuzamos képzések, alacsony kihasználtságon működő szakképző intézmények
A képzési profilváltás nagyrészt lezajlott a szakképző intézményeknél, a régióban vannak jó példák a gazdasági szereplőkkel való hatékony együttműködésre	Hiányszakmákban szervezett képzéseken alacsony részvételi hajlandóság és csekély motiváció
Jó színvonalú, nagy hagyományokkal rendelkező agrár, erdészeti középfokú- és felsőfokú oktatás, K+F a régióban (Sopron, Keszthely, Mosonmagyaróvár)	Felnőttképzésben rendkívül alacsony részvételi hajlandóság, informális tanulás ismeretlensége

Egészségügy	
Országos átlagnál magasabb a férfiak és nők születéskor várható élettartama	A 0-18 évesek jellemző betegségei esetén országos átlagot meghaladóan a fiúknál első helyen az asztma áll, lányoknál a vérképzőszervi betegségek és azon belül a vashiány észlelése a leggyakoribb
Javuló csecsemőhalálozási mutatók	19 éves és idősebb korosztály 10 ezer lakosra jutó megbetegedéseit tekintve mindkét nemben a magasvérnyomás és a cukorbetegség esetén magasan az országos átlag felett vannak
10 ezer lakosra jutó házi gyermekorvos és háziorvosok száma kedvező	Országos átlagnál magasabb a túlsúlyos és elhízott emberek aránya
Megyei szinten jól szervezett központi háziorvosi ügyelet	10 ezer lakosra jutó nyilvántartott alkoholbetegek száma országosan itt a második legtöbb
Nőtt a kórházakhoz integrált járóbeteg ellátás teljesítménye	Régióban a női emlőrák 100ezer lakosra jutó új daganatos megbetegedések aránya a második legmagasabb az országban
A fekvőbeteg intézményekben jó ágykihasználtságúak a reumatológia, a rehabilitáció, mátrix osztályok	Régió nem rendelkezik orvostudományi egyetemmel, mint a progresszív egészségügyi ellátás csúcscentrumával
jól kiépített egészségügyi alapellátás (háziorvos, házi gyermekorvos, védőnő)	Fekvőbeteg ellátásban létrejött fejlesztések párhuzamos ellátásokat eredményeznek
országosan a kórházakkal legsűrűbben ellátott	Szakemberképzés terén hiányzó szakmák, az ellátásban szakemberhiány

Szociális szféra

Megyei jogú városokban a szociális törvény szerint jól kiépített a szociális intézményrendszer	Az aprófalvas településszerkezet miatt szétaprózott, hiányosan kiépült szociális ellátórendszer
Jó színvonalú a szociális felsőoktatás a régióban	Komplex egészségügyi, oktatási, szociális ellátást, foglalkoztatás ötvöző szolgáltatások hiányoznak
Jól működő kistérségi együttműködések a szociális ellátás terén	Fogyatékosok, szenvedélybetegek, pszichiátriai betegek hiányos intézményi ellátása
	Nagy jövedelmi különbségek a régión belül, különösen Zala megyében és az aprófalvakban alacsonyabbak a jövedelmek
	A régió és különösen a belső perifériák (hátrányos helyzetű térségek) lakossága öregszik, ami növeli az időskori egészségügyi és szociális ellátás igényeit, valamint a települések elnéptelenedéséhez vezet

Közlekedés

Ország nyugat-európai kapujaként kedvező közlekedés-földrajzi adottságok:

- 4 országgal határos régió;
- 3 páneurópai közlekedési folyosó érinti;
- valamennyi közlekedési alágazat – jó szolgáltatási minőségben is - rendelkezésre áll;
- megalakult regionális közlekedési szövetség.

A belső kohéziót és a külső kapcsolatokat szolgáló, a gyors elérhetőséget biztosító közlekedés hálózati elemek hiánya:

- észak-déli (M9 és M86) és kelet-nyugati (M8, M85) tengelyek;
- a szomszédos országokkal, a megyehatároknál a közvetlen kapcsolatot biztosító határközeli településközi utak.

Amortizálódott közlekedési infrastruktúra:

- utak, vasúti pályák minősége rossz;
- korszerűtlen a közforgalmú közlekedés járműparkja;
- kedvezőtlen hajózási feltételek.

Az agglomerációs, ill. agglomerálódó térségekben a tömegközlekedés elégtelen színvonala, nagyvárosi problémák megjelenése.

Energia

Primer megújuló energiahordozói adottságok (nap, víz, szél, geotermikus, szilárd biomassa, lágyszárú biomassa) a legkedvezőbbek az országban.	Primer hagyományos energiahordozók (kőolaj, kőolajtermék, földgáz, szén) közül a szilárd tüzfát kivéve teljes behozatalra szorul a régió.
Másodlagos, harmadlagos átalakítással nyerhető biomassa alapú energiahordozói adottságai (biogáz, biodízel, bioetanol) országos szinten kedvezőek.	Biodízel, bioetanol technológiák létrehozására hazai tőkebefektetők hiányoznak.
Villamos energia ellátó hálózati rendszerek közül a nemzetközi együttműködésben résztvevő tranzit hálózatok jelenlegi és tervezett kiépítettsége a régióban európai színvonalú és sűrűségű, ami a szabad energiapiac feltétele.	Az új magisztrális villamos tranzit hálózatok építése újabb területsávokat hasít ki a régió természeti területéből, szemben az azonos tartóoszlopos szerkezetre rögzíthető 4-4 áramkörös (400 kV, 120 kV) helytakarékos megoldásokkal.
A régió innovációs központjai, tervezett K+F kutatóintézményei alkalmasak újabb megújuló energetikai technológiák (tűzelőanyag-cellák, hidrogénbontás) kifejlesztésére, kísérleti alkalmazására.	A tranzit földgáz kereskedelem a helyi energiaellátásban nem jelenti az életminőség javítását (olcsóbb fogyasztói árat, biztonságot).
Földgázenergia ellátó, szállító nemzetközi kooperáló hálózatok meglévő adottságai és tervezett nagyarányú fejlesztése, a tárolótér bővítést is beleértve a régió energiapiacai szerepét növelik, tranzit kereskedelmét szolgálják	Nagy energetikai függőség, megújuló energiaforrások alacsony hasznosítási foka

Információs társadalom

Rendelkezésre áll egy aktuális (2005-ben készült) regionális információs társadalom stratégia, a régióban mintának tekinthető intelligens város és kistérség stratégiák készültek	A régióban az info-kommunikációs eszközök terjedési üteme nem elégséges
Térségi és települési szinten is elindultak a mintaértékű e-közigazgatási fejlesztések, a regionális ügynökség színvonalas és naprakész információs portált hozott működtet	Az aprófalvas településszerkezet miatt az átlagosnál nagyobb gondot okoz a települések hálózati bekötése
A régióban a teleház-hálózat széles körben kiépült	Az elektronikus szolgáltatások fejlesztése és igénybevétele nem teljes körű, az elektronikus kereskedelem alacsony fokú, az Internetben és a multimédiás eszközökben rejlő lehetőségek kihasználása csak korlátozottan történik
Kedvező mutatók a nagy sávszélességű Internet kapcsolatok terén a lakossági felhasználók körében is, nagyobb településeken jó az informatikai infrastrukturális ellátottság, az oktatási intézmények fogékonyak az IKT sokoldalú alkalmazására	A még „nem felhasználó” csoportok lemaradása fokozatosan nő (nagy a digitális szakadék és nagyszámú népességet érint),

Környezeti állapot

Biológiai sokféleség magas foka, természetes és természetközeli tér- és tájszerkezet, magas erdősültség, gazdag vadállomány	Szervezeti és személyi felkészültség hiánya a közeljövőben dinamikusan növekvő fejlesztési források környezetkímélő felhasználására
Gazdag, jó minőségű felszíni és felszín alatti vízrendszer, vizes élőhelyek megléte	Rendkívül alacsony arányú szennyvízkezelés a kistelepüléseken. a települési biológiai tisztítók technológiai, működési hibái – azok jelentős részben környezetszennyező működése
A környezeti nevelés intézményesített alapjai kiépültek, magasabb az országos átlagnál a döntéshozók környezettudatossága	Okszerű mező-, erdő-, vad- és tájgazdálkodás hiánya
Országos átlaghoz képest magas csatornázottság, szinte teljes ivóvíz ellátottság, jó és javuló hulladékgazdálkodás	Jelentős tranzit (főként kamion) forgalom okozta magas NOX, szálló por, zaj szennyezés (belvárosok, átkelő szakaszok), gyenge, vagy hiányzó zajvédelem
Környezetszennyező nehézipar hiánya, környezetkímélő, kis terhelésű ipari struktúra	Győr-Moson-Sopron esetén az erdősültség elmaradása a lehetőségektől
	Felszín alatti vízkészletek sérülékenysége

LEHETŐSÉGEK (külső +)	VESZÉLYEK (külső -)
Területi fejlettség, településszerkezet	
A Schengeni egyezmény életbe lépésével új lehetőségek a határon átnyúló kapcsolatokban Ausztria, Szlovákia, Szlovénia irányába	A lakosság öregedése a magas halálozási rátával párhuzamosan folytatódik, ezzel és a lakosság elvándorlásával folyamatosan elnéptelenednek az aprófalvak
Vidéki élettér egyre vonzóbbá válása (nem csak mint „alvóhely”)	A régió helyzetének – egysíkúan az egy főre jutó GDP-ből levezetett – központi megítéléséből következő hátrányokkal a régió politikai erőinek összefogásával sem sikerül megküzdeni
Helyi együttműködések ösztönző támogatáspolitiká révén, valamint hatékony végrehajtási és igazgatási rendszerek kialakítása hozzájárul a régión belüli területi különbségek csökkentéséhez és magas képzettséget igénylő munkahelyek kialakításához	Vidéki élettérben központi döntések eredményeként további életszínvonal csökkenés következik be (pl. vasútvonalak leépítése, iskolák és postahivatalok bezárása)
	Hatékony együttműködési lehetőségek, keretszervezetek hiányában a régión belüli közös érdekelttség erősen lecsökken. A helyi együttműködések gyengülnek, mert a közös eredmények lassan, vagy egyáltalán nem jönnek létre.

Gazdaság	
A gazdasági növekedése és a jövedelmek fokozatos növelésével a szolgáltatói szektor bővülése várható	Az inaktív népesség tovább növekszik, növelve az eltartottak számát és fennmarad a szakképzett munkaerő hiánya
Javul a vállalkozások közti, illetve a k+F intézményekkel való együttműködési hajlandóság a közös érdekek felismerése következtében, ami hozzájárulhat a vállalkozások versenyképességének javulásához	Az EU-n belüli további munkaerőpiaci liberalizáció miatt a képzett munkaerő nagyobb létszámú elvándorlása várható
Az egyedi és helyi értékekre épülő kulturális és ökoturisztikai, tájjellegű termékek és szolgáltatások iránti hazai és nemzetközi kereslet növekedése	A reálbérek növekedése, a gazdasági környezet versenyképességének romlása, valamint a fejlett piacgazdaságra átálló országok számának növekedése következtében az alacsony bérköltségre és betanított munkára építő, többnyire külföldi tulajdonban lévő vállalkozások elhagyhatják az országot, ami egyes térségekben foglalkoztatási feszültségeket okozhat
Az utóbbi években a hazai reáljövedelmek növekedése lehetőséget nyújt a szabadidő eltöltéséhez, így a turizmushoz kapcsolódó szolgáltatások szélesebb körű igénybevételére	A globális gazdaságpolitikai tényezők kedvezőtlen alakulása miatt csökken a befektetési hajlandóság, ami kedvezőtlenül érinti a magasabb hozzáadott réteket nyújtó beruházások régióban való megtelepítését
A felsőoktatási intézményeken alapuló regionális tudásközpontok kialakítása elősegítheti a tudásalapú regionális fejlődést, ezzel megerősíti a humán potenciált és javítja a régió versenyképességét	A turizmus (vendégforgalom) terén bekövetkező globális visszaesés, csökkenti nemzetközi keresletet a turisztikai vonzerők iránt, illetve fokozza a versenyhelyzetet a nemzetközi turisztikai piacon

Foglalkoztatás

A szociális gazdaságban rejlő lehetőségek kiaknázása a veszélyeztetett társadalmi csoportok aktivitási arányának növekedését eredményezi

A képzett munkaerő számára nem sikerül vonzó lehetőségeket kínálni, elhagyják a régiót, illetve a migráció felerősödik a vidéki településekről a városokba.

Oktatás

A szakiskolai képzésben, szakképzésben résztvevők arányának további csökkenése és a szakképzés nem megfelelő minősége a gazdaság fejlődését gátolhatja

A kistelepülési iskolák megszűnésével a hátrányos helyzetűek esélyegyenlőtlensége tovább nő

A hátrányos helyzetű térségekben az óvodák leépülése, az ellátatlanság a nők munkaerő-piaci helyzetét tovább rontja

Egészségügy

A kedvezőtlen demográfiai folyamatok figyelmen kívül hagyásával az egészségügyi intézményrendszer, valamint a szociális ellátórendszer nem tud megfelelni a jelenlegi és változó jövőbeni igényeknek, a méltó gondozás feltételeinek.

Szociális szféra

A jelenlegi szociális jogszabályok fennmaradása konzerválhatja a leghátrányosabb térségekben koncentrálódó problémákat

A for-profit szereplők (a közszolgáltatásokban) nem feltétlenül a legrászorultabbak igényeihez igazodnak

Közlekedés

A környezeti, a regionális gazdasági szempontokat figyelmen kívül hagyó, öncélú közlekedésfejlesztés esetén a növekvő tranzit- és célforgalom összes káros hatása a régiót terheli.

Energia

Megújuló energiahasznosítási technológiák köztudottak, hazai fejlesztésük elterjesztésére már referenciaüzemek és szomszédországi tapasztalatokra támaszkodhatnak.

Pénzügyi, jogszabályi hiányok miatt, a megújuló energia termelési és átalakítási technológiák telepítése, kiépítése, az ezzel járó foglalkoztatásbővítés üteme, életkörülmények javítása lassúbb lesz a tervezettnél.

Bioüzemanyag alapanyag termelésének és átalakításának helyi, szervezett, termékláncban történő üzemeltetése új iparágat teremthet.

Biohajtóanyag előállítás és forgalmazás nemzetközi monopóliumok (pl. MOL, GASPROM) kezében marad, ami kizárja a helyi termelők összefogásnak alapuló fejlesztések lehetőségét.

A meglévő 400 kV-os villamos alaphálózati rendszer távlatban történő megcsapolására a régió két mj. városa számára (Zalaegerszeg, Nagykanizsa) mód nyílik.

Villamos főelosztó és elosztóhálózati rendszerek (120 kV, 20 kV) rekonstrukciója és újabb szakaszok fejlesztése, 120/20 kV-os alállomások építése nem tart lépést az igényekkel a privatizáció óta sem, ami a megújuló energiabázisú erőműfejlesztés gátját is képezheti, vagy azt megdrágíthatja.

Információs társadalom

Mind a kormány, és mind az Unió fejlesztéspolitikájában támogatja az e-közigazgatás megvalósítását

nincsenek még meg teljes körűen az elektronikus azonosítást lehetővé tevő jogszabályok, nincsenek még tapasztalatok a biztonságos működtetésre

Környezeti állapot

Igény növekedése a fenntartható, ökológikus területhasználat és tájgazdálkodás kialakítása, a biológiai sokféleség, a természetközeli tér- és tájszerkezet megőrzésére

Az urbanizációs és gazdasági nyomás következtében a térszerkezet rohamos darabolódása, a természetes/természetközeli élőhelyek degradálódása, fogatkozása

Erdősítési lehetőségeink kihasználása révén környezetvédelmi eredmények és munkahelyteremtés megvalósulása

Környezeti érdekek elnyomása, nem kellő érvényesülése, túlzott gazdasági érdekérvényesülés

A jelentős környezetvédelmi fejlesztések, illetve a környezettudatos tréség fejlesztés piacot jelent a környezetvédelmi beruházásokhoz technológiát gyártó vállalatoknak

Felszíni és felszín alatti vizeink túlhasznosításának kockázatai, a külföldről érkező vizekre nincs hatásunk

Motorizáció várható növekedés különösen a megyei jogú nagyvárosok belvárosaiban, fő közlekedési útvonalak települési átkelési szakaszain okozhat nagyobb légszennyezést

Környezettechnológiák nem fenntartható bővülése - túlzott szélörmű park telepítés, nagyvízi energiahasznosítás, finanszírozhatósági kényszerből túlerőltetett szennyvízkezelési agglomeráció bővülések

Az összeállítás forrásai:

- Országos Területfejlesztési koncepció (helyzetértékelés 2005)
- www.fejlesztéspolitika.gov.hu/dokumentumok
- Nyugat-dunántúli Régió, regionális helyzetelemzés 2004. november 30.
- Mészáros E.-Schweitzer F. (szerk.) 2002: Föld, víz, levegő. Magyar tudománytár 1. MTA Társadalomkutató Kp. – Kossuth kiadó Bp.
- Enyedi Gy.-Horváth Gy. (szerk.) 2002: Táj, település, régió. Magyar tudománytár 2. MTA Társadalomkutató Kp. – Kossuth kiadó Bp.
- Karátson D. (szerk.) 2000: Pannon enciklopédia, Magyarország földje. Kertek kiadó Bp.
- Perczel Gy. 2003: Magyarország társadalmi-gazdasági földrajza. ELTE Eötvös Kiadó Bp.
- Magyarország Atlasza 2001: Cartographia Bp.
- <http://portal.ksh.hu/pls/ksh/docs/hun/xftp/idoszaki/regiok/gyororegedofalvak.pdf>
- <http://portal.ksh.hu/pls/ksh/docs/hun/xftp/idoszaki/regiok/gyorkutfejl.pdf>
- <http://portal.ksh.hu/pls/ksh/docs/hun/xftp/idoszaki/regiok/gyorjarmuipar.pdf>
- Nyugat-dunántúli Régió Regionális helyzetelemzés „Partnerség 2007-13 konzorcium” 2007
- Kutatás-fejlesztés a Nyugat-Dunántúlon. KSH Győr 2008
- A járműipar helyzete és szerepe a Nyugat-Dunántúlon. KSH 2011.
- Kutatás és fejlesztés 2009 KSH (<http://portal.ksh.hu/pls/ksh/docs/hun/xftp/idoszaki/tudkut/tudkut09.pdf>)
- A GAZDASÁGI FOLYAMATOK REGIONÁLIS KÜLÖNBSEGEI MAGYARORSZÁGON 2009-BEN http://portal.ksh.hu/pls/ksh/docs/hun/xftp/idoszaki/regiok/gazd_reg_kulonb_2009.pdf
- A BERUHÁZÁSOK ALAKULÁSA A MAGYAR RÉGIÓKBAN AZ EZREDFORDULÓ UTÁN KSH Pécs, 2008. december <http://portal.ksh.hu/pls/ksh/docs/hun/xftp/idoszaki/regiok/orsz/beruhazasreg.pdf>
- A járműipar helyzete és szerepe a Nyugat-Dunántúlon. KSH 2011. május <http://portal.ksh.hu/pls/ksh/docs/hun/xftp/idoszaki/regiok/gyorjarmuipar.pdf>
- A külföldi érdekltségű vállalkozások tevékenysége a régiókban KSH 2010. július <http://portal.ksh.hu/pls/ksh/docs/hun/xftp/idoszaki/regiok/orsz/gyorkulfoldierdek.pdf>
- Az infokommunikációs eszközök elterjedtségének regionális különbségei KSH 2009. szeptember <http://portal.ksh.hu/pls/ksh/docs/hun/xftp/idoszaki/regiok/orsz/iktreg.pdf>
- MAGYARORSZÁG SZÁMOKBAN 2009 KSH <http://portal.ksh.hu/pls/ksh/docs/hun/xftp/idoszaki/mosz/mosz09.pdf>